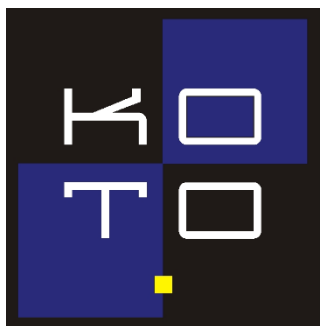

Revidirano LETNO POROČILO družbe KOTO d.o.o. za leto 2018

KOTO d.o.o.

AGROKOMBINATSKA CESTA 80, 1000 LJUBLJANA

KAZALO

KAZALO	3
1 PREDSTAVITEV DRUŽBE	7
1.1 OSNOVNI PODATKI	7
1.2 O DRUŽBI	8
1.2.1 Dejavnost družbe	8
1.2.2 Organiziranost družbe	9
1.2.3 Notranja organizacijska struktura sektorjev in služb	9
1.2.4 Organi upravljanja in vodenja	10
1.3 PISMO POSLOVODSTVA DRUŽBE KOTO	12
1.4 POSLANSTVO IN VIZIJA DRUŽBE KOTO	13
1.4.1 Ključni izzivi in kvalitativni cilji v letu 2019	14
1.5 POROČILO NADZORNEGA SVETA	14
1.5.1 Delo revizijske komisije nadzornega sveta	15
1.5.2 Ocena dela uprave in nadzornega sveta	15
1.5.3 Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2018	15
2 POSLOVNO POROČILO	17
2.1 POUDARKI POSLOVANJA V LETU 2018	17
2.2 POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2018	17
2.3 DOGODKI PO ZAKLJUČKU POSLOVNEGA LETA	18
2.4 POSLOVANJE V POVEZANIH PODJETJIH	18
2.5 LASTNIŠKA STRUKTURA	19
2.6 EVRSKO IN SLOVENSKO OKOLJE	19
2.6.1 Evrsko okolje	19
2.6.2 Gospodarska gibanja v Sloveniji	20
2.7 UPRAVLJANJE S TVEGANJI	20
2.8 ANALIZA POSLOVANJA	21
2.8.1 Poročilo o izvajanju gospodarske javne službe	24
2.9 KAZALNIKI POSLOVANJA	24
2.9.1 Dobičkonosnost	24
2.9.2 Struktura kapitala in financiranje	25
2.9.3 Produktivnost	25
2.10 POSLOVANJE PO PROCESIH	26
2.10.1 Proces Kože	26
2.10.2 Proces K1	26
2.10.3 Proces K3	28
2.10.4 Proces Maščobni terminal	28
2.10.5 Proces Bioplin	29
2.10.6 Proces Mulji	29
2.10.7 Proces Trgovanje	30
2.11 RAZVOJ	30
2.12 INVESTICIJE	31
2.13 INFORMATIKA	32

2.14	MARKETING	32
2.15	SISTEMI	32
2.15.1	Kakovost ISO 9001	32
2.15.2	Skrb za okolje ISO 14001	34
2.16	ZAPOSLENI	38
2.16.1	Gibanje zaposlenih	39
2.16.2	Fluktuacija zaposlenih v letu 2018	40
2.16.3	Izobrazbena struktura	40
2.16.4	Izobraževanje zaposlenih v letu 2018	40
2.16.5	Zdravstveno stanje zaposlenih	41
2.16.6	Zdravniški pregledi	41
2.16.7	Promocija zdravja na delovnem mestu	42
2.16.8	Motivacija in zadovoljstvo zaposlenih	42
2.17	VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU	43
2.18	ODNOS MED ZAPOSLENIMI IN VODSTVOM	43
2.19	IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	44
2.19.1	Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja	45
3	RAČUNOVODSKO POROČILO	46
3.1	PODLAGA ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	46
3.1.1	Spremembe računovodskih ocen, spremembe računovodskih usmeritev in popravki napak	46
3.2	RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE KOTO D.O.O.	47
3.2.1	Izkaz poslovnega izida	47
3.2.2	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	48
3.2.3	Bilanca stanja	49
3.2.4	Izkaz denarnih tokov	51
3.2.5	Izkaz gibanja kapitala	52
3.2.6	Bilančni dobiček	54
3.3	PODATKI IN POJASNILA V ZVEZI Z ZGD	54
3.3.1	Podatki in pojasnila v zvezi z 69. členom Zakona o gospodarskih družbah – 1E	54
3.3.2	Druge razkritja po SRS 2016 in Zakonu o gospodarskih družbah – 1C	56
3.4	POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE	58
3.4.1	Prihodki	58
3.4.2	Odhodki	59
3.4.3	Davki	59
3.4.4	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve	60
3.4.5	Opredmetena osnovna sredstva	60
3.4.6	Finančne naložbe	61
3.4.7	Zaloge	62
3.4.8	Terjatve	62
3.4.9	Denarna sredstva	63
3.4.10	Kapital	63
3.4.11	Dolgoročni in kratkoročni dolgovi	63
3.4.12	Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	64
3.5	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	65
3.5.1	Prihodki od prodaje, sprememba vrednosti zalog in drugi poslovni učinki	65
3.5.2	Stroški	66

3.5.3	<i>Stroški dela</i>	67
3.5.4	<i>Odpisi vrednosti</i>	67
3.5.5	<i>Finančni prihodki</i>	68
3.5.6	<i>Finančni odhodki</i>	68
3.5.7	<i>Drugi prihodki</i>	69
3.5.8	<i>Drugi odhodki</i>	69
3.5.9	<i>Davki</i>	69
3.5.10	<i>Neopredmetena sredstva</i>	71
3.5.11	<i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	72
3.5.12	<i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	73
3.5.13	<i>Zaloge</i>	74
3.5.14	<i>Kratkoročne finančne naložbe</i>	74
3.5.15	<i>Kratkoročne poslovne terjatve</i>	75
3.5.16	<i>Denarna sredstva</i>	76
3.5.17	<i>Kratkoročne aktivne časovne razmejitve</i>	76
3.5.18	<i>Kapital</i>	77
3.5.19	<i>Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve</i>	77
3.5.20	<i>Dolgoročne obveznosti</i>	78
3.5.21	<i>Kratkoročne obveznosti</i>	79
3.5.22	<i>Kratkoročne pasivne časovne razmejitve</i>	80
3.5.23	<i>Zunajbilančna evidenca</i>	80
3.5.24	<i>Poslovni dogodki po zaključku poslovnega leta</i>	80
3.5.25	<i>Dodatna razkritja za dejavnost gospodarske javne službe</i>	80
3.6	<i>IZJAVA POSLOVODSTVA</i>	82

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Poudarki poslovanja v letu 2018 v tisoč €, oziroma kot je navedeno</i>	17
<i>Tabela 2: Poslovanje gospodarske javne službe</i>	24
<i>Tabela 3: Prikaz gibanja št. zaposlenih v obdobju zadnjih 5 let (na zadnji dan v letu)</i>	39
<i>Tabela 4: Zaposleni po spolu na dan 31.12.2018</i>	39
<i>Tabela 5: Starostna struktura po stanju 31.12.2018</i>	39
<i>Tabela 6: Primerjava izobrazbene strukture leta 2018 z letom 2017 (stanje na 31.12.)</i>	40
<i>Tabela 7: IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA</i>	47
<i>Tabela 8: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa</i>	48
<i>Tabela 9: BILANCA STANJA – aktiva</i>	49
<i>Tabela 10: BILANCA STANJA – pasiva</i>	50
<i>Tabela 11: IZKAZ DENARNIH TOKOV – različica I</i>	51
<i>Tabela 12: IZKAZ GIBANJA KAPITALA – za leto 2018</i>	52
<i>Tabela 13: IZKAZ GIBANJA KAPITALA – za leto 2017</i>	53
<i>Tabela 14: Bilančni dobiček</i>	54
<i>Tabela 15: X enot za 1 EUR</i>	54
<i>Tabela 16: Amortizacijske stopnje</i>	61
<i>Tabela 17: Prihodki od prodaje, sprememba vrednosti zalog in drugi poslovni učinki</i>	65
<i>Tabela 18: Sestava poslovnih odhodkov</i>	66
<i>Tabela 19: Stroški po funkcionalnih skupinah</i>	66
<i>Tabela 20: Stroški dela</i>	67
<i>Tabela 21: Odpisi vrednosti</i>	67

Tabela 22: Finančni prihodki	68
Tabela 23: Finančni odhodki	68
Tabela 24: Drugi prihodki	69
Tabela 25: Drugi odhodki	69
Tabela 26: Davek od dobička	69
Tabela 27: Terjatve za odložene davke	70
Tabela 28: Obveznosti za odložene davke	70
Tabela 29: Neopredmetena sredstva in dolgoročne časovne razmejitve	71
Tabela 30: Opredmetena osnovna sredstva	72
Tabela 31: Dolgoročne finančne naložbe	73
Tabela 32: Tabela gibanja dolgoročnih finančnih naložb	73
Tabela 33: Zaloge	74
Tabela 34: Kratkoročne finančne naložbe	74
Tabela 35: Kratkoročne poslovne terjatve	75
Tabela 36: Struktura poslovnih terjatev na dan 31.12.2018	75
Tabela 37: Tabela gibanja popravka vrednosti terjatev	76
Tabela 38: Denarna sredstva	76
Tabela 39: Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	76
Tabela 40: Tabela gibanja revalorizacijskih rezerv in rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	77
Tabela 41: Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve	77
Tabela 42: Dolgoročne obveznosti	78
Tabela 43: Kratkoročne obveznosti	79
Tabela 44: Struktura poslovnih obveznosti na dan 31.12.2018	79
Tabela 45: Kratkoročne pasivne časovne razmejitve	80
Tabela 46: IPI za KOTO in GJS	81

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Lastniška struktura	19
Graf 2: Prodaja glede na načrt	22
Graf 3: Struktura stroškov	22
Graf 4: Sredstva družbe KOTO Graf 5: Kapital in obveznosti družbe KOTO	23
Graf 6: Kazalci dobičkonosnosti	24
Graf 7: Stopnja lastniškosti kapitala	25
Graf 8: Neto finančni dolg/EBITDA	25
Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega	25
Graf 10: Deleži prodaje po procesih	26
Graf 11: Investicije in delež naložb v ČP od prodaje	31
Graf 12: Okoljski učinek	35

1 PREDSTAVITEV DRUŽBE

1.1 OSNOVNI PODATKI

Podjetje:	KOTO proizvodno in trgovsko podjetje, d. o. o. Ljubljana
Podjetje skrajšano:	KOTO d. o. o.
Sedež:	Agrokombinatska cesta 80, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon:	01 587 81 00
Telefax:	01 587 81 73
Elektronska pošta:	koto@koto.si
Spletna stran:	www.koto.si
Matična številka:	5005647
Identifikacijska številka za DDV:	SI41217713
Ustanovitev:	1947
Številka registracije:	Okr. sodišče v Ljubljani pod vložno številko 061/10049500
Šifra dejavnosti	15.110
Osnovni kapital družbe	2.695.522,45 EUR
Vodstvo:	Matej Resnik
Nadzorni svet:	Metka Kandrič, predsednica Jože Dover, namestnik predsednice Peter Pacek, član

1.2 O DRUŽBI

Družba KOTO je proizvodno in trgovsko podjetje s 113 zaposlenimi (stanje 31.12.2018), ki se s svojo dejavnostjo ukvarja že od leta 1947. Glavna dejavnost podjetja je zagotavljanje celovitih rešitev pri prevzemu in predelavi vseh vrst živalskih stranskih proizvodov ter zbiranje živalskih kož. Poslovanje pomembno

dopolnjujejo storitve prevzema in predelave muljev iz komunalnih ter industrijskih čistilnih naprav ter zbiranje in predelava odpadkov, ki so primerni za predelavo v lastni bioplinski napravi. **Podjetje KOTO s svojimi rešitvami nudi pomembno podporo slovenski predelovalni industriji, poleg tega pa igra pomembno vlogo pri zagotavljanju varovanja zdravja ljudi in živali.**

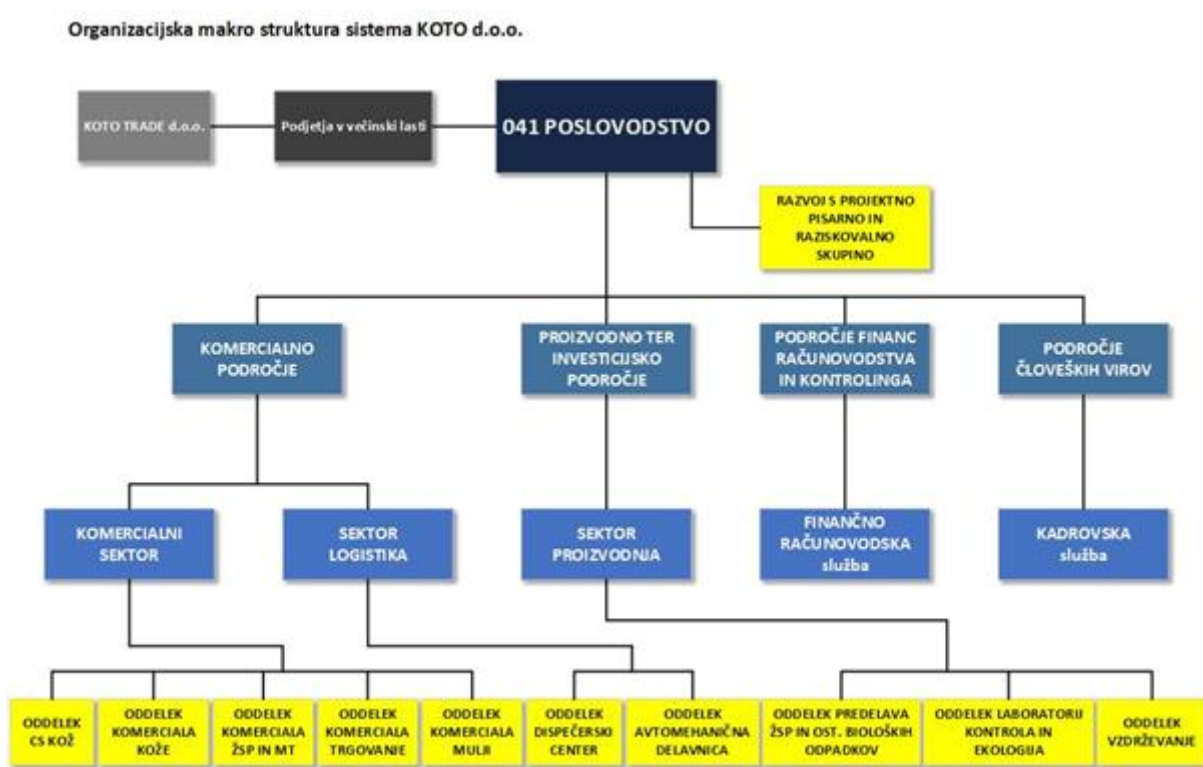
Slogan družbe ostaja »TRADICIJA SOŽITJA Z NARAVO«.

1.2.1 Dejavnost družbe

Dejavnosti družbe so:

- zbiranje, obdelava in prodaja surovih kož;
- trgovanje z živalskimi in rastlinskimi maščobami, mešanicami, derivati in drugimi krmnimi komponentami za potrebe živilske, pet food in kemične industrije;
- zbiranje in predelava živalskih stranskih proizvodov kategorije 1 in 2 ter kategorije 3;
- zbiranje kuhinjskih odpadkov, odpadnih jedilnih olj in ostalih biološko razgradljivih odpadkov;
- predelava biološko razgradljivih odpadkov v bioplin in proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov;
- zbiranje in predelava blat in muljev iz komunalnih in industrijskih čistilnih naprav za vodo.

1.2.2 Organiziranost družbe

Družba ima poslovodjo z nazivom direktor, ki zastopa družbo v vseh pravnih poslih in vodi posle. Direktor družbe zastopa in predstavlja družbo ter opravlja naloge, določene z zakonom, družbeno pogodbo, akti družbe ter sklepi skupščine. Direktorja družbe imenuje nadzorni svet, ki šteje 3 člane.

Družba KOTO d.o.o. je v skladu s 55. členom ZGD-1 razvrščena med srednje velike gospodarske družbe.

1.2.3 Notranja organizacijska struktura sektorjev in služb

Družbo vodi POSLOVODSTVO DRUŽBE. Na nivoju makro sheme se v okviru posloводства odvijajo tudi aktivnosti **sistemov** in **marketinga**. Prav tako je v okviru posloводства organizirana **služba razvoja s projektno pisarno** (znotraj službe razvoja organizirana raziskovalna skupina KOTO).

Družba ima podjetje v večinski lasti **KOTO TRADE d.o.o.**

Na nivoju **makro sheme** se odvijajo dejavnosti v okviru naslednjih organizacijskih enot:

Komercialno področje

- KOMERCIALNI SEKTOR

- Oddelek komerciala kože
- Oddelek centralno skladišče kož
- Oddelek komerciala ŽSP in MT
- Oddelek komerciala trgovanje
- Oddelek komerciala mulji
- SEKTOR LOGISTIKA
 - Oddelek dispečerski center
 - Oddelek avtomehanična delavnica

Proizvodno ter investicijsko področje

- SEKTOR PROIZVODNJA
 - Oddelek Predelava ŽSP in ostalih bioloških odpadkov
 - Oddelek laboratorij, kontrola in ekologija
 - Oddelek vzdrževanje

Področje financ, računovodstva in kontrolinga

- FINANČNO RAČUNOVODSKA SLUŽBA

Področje človeških virov

- KADROVSKA SLUŽBA

1.2.4 Organi upravljanja in vodenja

Organi družbe so skupščina, nadzorni svet in poslovodstvo družbe. Družba ima lahko tudi prokurista.

Upravljanje družbe KOTO d.o.o. temelji na zakonskih določilih, družbeni pogodbi kot temeljnem pravnem aktu družbe, splošnih aktih družbe in na uveljavljeni ter splošno sprejeti poslovni praksi.

Družbo KOTO d.o.o. vodi in zastopa direktor [Matej Resnik](#) samostojno.

Družba KOTO je v poslovnem letu 2018 pri svojem delu in poslovanju uporabljala:

- Kodeks korporativnega upravljanja družb DUTB, d.d. z dne 16.3.2016., dostopen na spletni strani DUTB, d.d. (www.dutb.eu)

1.2.4.1 Skupščina

Družbeniki družbe KOTO d.o.o. uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe tako, da odločajo in sklepajo na skupščini. Skupščino sestavljajo vsi družbeniki in zastopniki družbenikov – pravnih oseb. Ti na vsakem zasedanju skupščine izvolijo predsednika skupščine, ki vodi zasedanje skupščine.

V letu 2018 je bila sklicana 1 skupščina družbe KOTO d.o.o.

28.6.2018 je bila sklicana **33. skupščina družbe KOTO d.o.o.** z dnevnim redom:

- Seznani tev z Revidiranim letnim poročilom družbe za leto 2017 z mnenjem revizorja in pisnim poročilom nadzornega sveta o preveritvi in potrditvi letnega poročila za poslovno leto 2017.
- Skupščina se seznani s Poročilom nadzornega sveta o preveritvi poročila posloводства o odnosih s povezanimi družbami.
- Skupščina se seznani s prejemki posloводства, ki so jih za opravljanje nalog v družbi prejeli v letu 2017.
- Pokrivanje bilančne izgube za leto 2017 in podelitev razrešnice poslovodu in nadzornemu svetu.
- Imenovanje pooblaščenega revizorja za poslovno leto 2018.

1.2.4.2 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe šteje tri člane. Mandat članov nadzornega sveta traja štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni. Člane nadzornega sveta imenuje in odpokliče skupščina. Kandidate za člane nadzornega sveta predlagajo družbeniki. Enega člana nadzornega sveta imenuje svet delavcev družbe.

Nadzorni svet družbe KOTO je imel do 30.1.2019 naslednje tri člane:

- **Jože Dover** - predsednik,
- **Sebastian Cafuta** - namestnik predsednika in
- **Jože Ponebšek** - član, imenovan s strani sveta delavcev.

Članu nadzornega sveta **Sebastianu Cafuti** je na podlagi odstopne izjave z dne 30.11.2018, z učinkom 30.1.2019, prenehala funkcija člana nadzornega sveta.

Za mandatno obdobje štirih let je skupščina družbe z 31.1.2019 imenovala **Metko Kandrič**, ki je s 1.4.2019 postala predsednica nadzornega sveta.

Članu nadzornega sveta **Jožetu Ponebšku** je na podlagi odstopne izjave s 30.4.2019 prenehala funkcija člana nadzornega sveta. S 1.5.2019 je **Peter Pacek** s strani sveta delavcev imenovan za novega predstavnika delavcev v nadzornem svetu.

Revizijska komisija nadzornega sveta družbe KOTO, ki je bila imenovana 21.12.2017, šteje tri člane:

- Sebastian Cafuta – predsednik,
- Jože Dover – član in
- Simona Korošec Lavrič – zunanja članica, neodvisna strokovnjakinja.

Z odstopom Sebastiana Cafute je bila v revizijsko komisijo nadzornega sveta za obdobje 4 let imenovana **Metka Kandrič**.

Od 1.4.2019 je predsednik revizijske komisije Jože Dover.

V letu 2018 je bilo sklicanih 6 rednih sej nadzornega sveta družbe KOTO ter 5 rednih sej in 1 korespondenčna seja revizijske komisije.

1.3 PISMO POSLOVODSTVA DRUŽBE KOTO

Kljub vsesplošni gospodarski rasti je bilo poslovno leto 2018 za družbo KOTO, kot tudi za panogo v kateri delujemo eno bolj zahtevnih. Glavni vzrok so nizke prodajne cene naših ključnih proizvodov, kot so maščobe ter predelane živalske beljakovine. Kljub temu smo leto 2018 končali v skladu s sprejetim poslovnim načrtom, ki je bil zelo ambiciozno postavljen. Ustvarili smo za 18,3 milijonov EUR prihodkov, 2 mio EUR EBITDA, ter 416 tisoč EUR čistega poslovnega izida. V primerjavi z letom poprej smo kljub nižjim prihodkom, za 69 % izboljšali EBITDA maržo, dvignili donosnost kapitala (ROE) na 2,7 % ter dvignili dodano vrednost na zaposlenega za 17% na 52.518 EUR / zaposlenega. Vrednost vseh investicij v letu 2018 je znašala preko 2 mio EUR, kar je največ v zadnjih letih vendar še vedno premalo, da bi nadoknadili izpad nizkega investiranja v zadnjih 10 letih.

Kljub dobrim rezultatom, je potrebno opozoriti, da dobršen del rezultata 2018 izhaja iz enkratnih poslovnih dogodkov, zato bo v bodoče ključno nadaljevati s posodobitvami proizvodno logističnih kapacitet ter uvajanju poslovnih modelov, z večjo dodano vrednostjo. Omenjeno smer potrjuje tudi sprejeta strategija za obdobje 2018 – 2023. Za uresničevanje strateških projektov je bila v prvi polovici leta ustanovljena tudi projektna pisarna.

Družba KOTO je konec leta 2016 na Stalno arbitražo pri Gospodarski zbornici Slovenija vložila zahtevek za pričetek arbitražnega postopka zoper Republiko Slovenijo, ki se nanaša na izvajanje Koncesijske pogodbe o izvajanju obvezne državne gospodarske javne službe ravnanja s stranskimi živalskimi proizvodi kategorije 1 in 2, št. 354-47/2010, sklenjene dne 31.3.2011. Dne 3.7.2018 je arbitražni senat dokončno odločil, da se tožbeni zahtevek naše družbe zavrne, s čimer se je postopek zaključil.

V letu 2018 se je zamenjalo tudi lastništvo družbe. Vlada Republike Slovenije je prepoznala dejavnost družbe KOTO kot strateško pomembno dejavnost. Na podlagi te odločitve se je dne 20.7.2018 realiziral tudi sklep Vlade Republike Slovenije, na podlagi katerega je Republika Slovenija postala večinski lastnik družbe KOTO. S prevzemom 66,23% poslovnega deleža je Republika Slovenija pridobila 93,69% vseh glasovalnih pravic.

Ljubljana, 29.4.2019

Direktor družbe
Matej Resnik

1.4 POSLANSTVO IN VIZIJA DRUŽBE KOTO

POSLANSTVO

Z inovativnim pristopom ter uporabo okolju prijaznih rešitev razvijamo metode za nenehno povečevanje dodane vrednosti surovin ob sočasnem zmanjševanju njihovega nezaželenega vpliva na okolje, družbo in naše partnerje.

V središče našega delovanja in razvoja poslovanja postavljamo poslovne partnerje, za katere smo prva in hkrati najboljša izbira na trgu. S kakovostnimi in učinkovitimi rešitvami ter strokovnim znanjem smo pomemben deležnik pri zagotavljanju njihovega lastnega napredka.

Okoljska odgovornost, strokovnost ter pripadnost naših zaposlenih bo tudi v prihodnje pomembno zagotovilo za uspešno poslovanje in uresničevanje vizije podjetja.

VIZIJA

Kot uspešno in inovativno proizvodno podjetje krepimo svoj položaj v mednarodnem prostoru. Prepoznavnost gradimo s svojimi trajnostnimi rešitvami, ki povečujejo vrednost živalskim stranskim proizvodom in drugim organskim odpadkom. Delujemo kot partnerji in nenadomestljiv člen v krožnem gospodarstvu, ki pomembno prispeva k trajnostnemu razvoju družbe kot celote.

VREDNOTE

Pri uresničevanju vizije in poslanstva v središče postavljamo vrednote, ki so vpete v naše vsakdanje poslovanje. To so:

- trajnostno delovanje,
- strokovnost,
- inovativnost in
- vztrajnost, s katero dosegamo zastavljene cilje.

Obenem pa nas krasijo tudi pogum, medsebojno spoštovanje in etičnost v poslovanju in odnosu do okolja.

1.4.1 Ključni izzivi in kvalitativni cilji v letu 2019

V letu 2019 bomo nadaljevali z izvajanjem zastavljenih strateških ciljev. Prvi strateški projekti bodo pričakovano že prinesli prve nove prihodke oz. rezultate. Poleg strateških projektov bomo nadaljevali z intenzivnim vlaganjem predvsem v posodobitev proizvodnih kapacitet s čimer bomo dvignili kvaliteto naših proizvodov.

Velik vpliv na izvedbo nekaterih strateških projektov ima tudi že začeti postopek spremembe OPPN (Občinski podrobni prostorski načrt) vključno s spremembo OVD (okoljevarstvenega dovoljenja). Morebitni dolgotrajni postopki bodo lahko pomembno vplivali na zamik pri izvedbi.

Zaradi dvigovanja stroškov energentov, storitev in stroškov dela, smo primorani več energije vlagati v digitalizacijo procesov, obvladovanje stroškov ter optimizacijo dela. V letu 2019 predvidevamo sprejetje strategije razvoja kadrov, kot tudi spremembo sistematizacije delovnih mest v podjetju, vključno z novim plačnim modelom.

1.5 POROČILO NADZORNEGA SVETA

V letu 2018 je nadzorni svet družbe deloval v sestavi: Jože Dover (predsednik), Sebastian Cafuta in Jože Ponebšek (predstavniki sveta delavcev družbe). Sestavo nadzornega sveta ocenjujem kot ustrezno in primerno velikosti družbe, kakor tudi problematiki s katero se sooča družba pri svojem poslovanju.

NS družbe KOTO se je v letu 2018 sestal na 6 rednih in 1 korespondenčni seji. Skupno je na sejah obravnaval 44 točk in sprejel 36 sklepov od katerih jih je bilo 35 realiziranih. Udeležba na sejah je bila skoraj 100% - samo enkrat je en član manjkal na seji NS.

Nobeden od članov ni izkazal nobenih nasprotij interesov. Vsi so tudi podpisali »Izjavo o neodvisnosti in odsotnosti konflikta interesov«.

1.5.1 Delo revizijske komisije nadzornega sveta

Revizijska komisija NS se je sestala na 5 rednih sejah in sprejela 20 sklepov, ki so bili vsi realizirani. Udeležba na sejah je bila 100%.

1.5.2 Ocena dela uprave in nadzornega sveta

Nadzorni svet ocenjuje, da je direktor družbe KOTO v poslovnem letu 2018 uspešno vodil posle in uresničeval zastavljene cilje. Poslovodstvo je pravočasno pripravljalo gradiva, ki so omogočala kakovostne informacije in temeljito razpravo o vseh najpomembnejših kategorijah poslovanja ter je izčrpno odgovarjalo na dodatna vprašanja in pobude članov nadzornega sveta. Direktor družbe sodeluje z NS profesionalno, odprto in proaktivno. Gradiva so pripravljena pravočasno in celovito. Poročila so jasna in berljiva ter omogočajo primerjanje različnih časovnih obdobj med sabo.

Na podlagi navedenega je bilo omogočeno kakovostno delovanje nadzornega sveta. Poslovodstvo in nadzorni svet sta na sejah dobro sodelovala, v obdobju med sejami pa je potekala tudi redna komunikacija med predsednikom nadzornega sveta in direktorjem družbe.

Član NS, ki ga je imenoval svet delavcev družbe, redno poroča NS o klimi v družbi, kakor tudi mnenja sveta delavcev glede posameznih odprtih zadev, ki jih obravnava nadzorni svet.

NS je izvedel samoocenjevanje skladno s Priročnikom za vrednotenje učinkovitosti nadzornih svetov Združenja nadzornikov Slovenije. Skupna ocena učinkovitosti dela NS v letu 2018 je 3,48 (najvišja možna ocena je 5). Na podlagi rezultatov samoocene bo sprejet akcijski načrt za izboljševanje učinkovitosti dela NS v letu 2019.

1.5.3 Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2018

Nadzorni svet je letno poročilo družbe KOTO za leto 2018 temeljito preveril v zakonitem roku. Nadzorni svet za poslovno leto 2018 ugotavlja, da je družba poslovala v skladu s planom.

Nadzorni svet se je seznanil in obravnaval tudi revizijsko poročilo, v katerem pooblaščen revizijska družba, ugotavlja, da računovodski izkazi, ki so del letnega poročila, resnično in pošteno predstavljajo finančno stanje družbe, njen poslovni in finančni izid ter gibanje kapitala.

Nadzorni svet na revizorjevo poročilo ni imel pripomb, prav tako ni imel pripomb oziroma zadržkov, ki bi onemogočili sprejem odločitve o potrditvi letnega poročila.

Nadzorni svet bo predlagal skupščini, da bilančni dobiček v celoti ostane nerazporejen ter se prenese v naslednje poslovno leto kot preneseni dobiček.

Na podlagi določil 282. člena Zakona o gospodarskih družbah nadzorni svet potrjuje letno poročilo družbe KOTO d.o.o. s pripadajočim revizijskim poročilom za leto 2018.

Ljubljana, 7.5.2019

Predsednik nadzornega sveta
do vključno 30.1.2019

Jože Dover

A blue ink signature, appearing to be 'Jože Dover', written in a cursive style.

Predsednica nadzornega sveta
od vključno 31.1.2019

Metka Kandrič

A blue ink signature, appearing to be 'Metka Kandrič', written in a cursive style.

2 POSLOVNO POROČILO

2.1 POUDARKI POSLOVANJA V LETU 2018

Tabela 1: Poudarki poslovanja v letu 2018 v tisoč €, oziroma kot je navedeno

	2018	2017	2016	2015	2014
Čisti prihodki od prodaje	18.355	23.492	27.125	29.982	30.528
EBITDA	2.032	1.169	2.575	1.252	2.005
EBIT	579	-321	1.013	-332	514
Čisti poslovni izid	416	-858	521	-2.923	261
Bilančna vsota	23.429	28.920	31.713	40.851	45.558
Dolgoročna sredstva	19.117	23.606	24.450	33.047	34.609
Kratkoročna sredstva	4.176	5.145	7.189	7.733	10.856
Kapital	13.352	16.911	17.742	25.216	28.226
Dolgoročne obveznosti	6.349	8.101	8.900	7.968	9.088
Kratkoročne obveznosti	3.388	3.601	4.709	7.269	8.024
ROE v %	2,7%	-5,0%	2,4%	-10,9%	0,9%
EBITDA marža v %	11,2%	6,6%	10,9%	6,9%	7,0%
Neto finančni dolg / EBITDA	2,47	3,65	2,46	4,10	4,69
Stopnja lastniškosti kapitala v %	64,6%	59,9%	67,7%	65,4%	62,2%
Dodana vrednost/zap. v €	52.518	44.763	54.088	42.757	43.612
Zaposleni (stanje)	113	113	124	148	151
Zaposleni (povprečje iz del.ur)	111,4	117,9	126,3	150,5	147,4

2.2 POMEMBNEJŠI DOGODKI V LETU 2018

- Izvedba investicij v višini 2 mio €.
- Strateško planiranje za obdobje 2019 - 2023.
- Vzpostavitev projektne pisarne.
- Izvedeni osebni letni razgovori z zaposlenimi.
- Izvedena 33. skupščina družbe dne 28. junija 2018.
- Vložitev pobude za spremembo OPPN na MOL.

- Zaključek arbitražnega postopka zoper Republiko Slovenijo dne 3. julija 2018.
- Presoja poštene vrednosti zemljišč in s tem znižanje iz 13,3 mio € na 8,4 mio €.
- Drugi strokovni kongres družbe KOTO 11.9.2018 v kongresnem centru Brdo pri Kranju z naslovom »Obvladovanje sprememb v tradicionalnih panogah«.
- Prenos poslovnih deležev DUTB d.d. v družbi KOTO na Republiko Slovenijo (20. julij 2018), s čimer je Republika Slovenija postala večinski lastnik družbe KOTO.
- Pričetek revizije koncesije za obdobje od 1.4.2011 do 31.3.2017.

2.3 DOGODKI PO ZAKLJUČKU POSLOVNEGA LETA

- Nova članica nadzornega sveta in revizijske komisije ga. Metka Kandrič z 31. januarjem 2019.
- Pričetek uporabe Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države z dne 17.5.2017, dostopen na spletni strani Slovenskega državnega holdinga, d.d. (www.sdh.si) s 14.2.2019
- Metka Kandrič je s 1.4.2019 predsednica nadzornega sveta.
- Jože Dover je s 1.4.2019 predsednik revizijske komisije.
- Peter Pacek je imenovan za novega predstavnika delavcev v nadzornem svetu s 1.5.2019.

2.4 POSLOVANJE V POVEZANIH PODJETJIH

Družba KOTO je konec leta 2017 ustanovila hčerinsko družbo KOTO TRADE d.o.o., katere namen je posredovanje pri čezmejnem premeščanju odpadkov. Družba KOTO TRADE je ustanovljena z minimalnim kapitalom 7.500 EUR in je v letu 2018 ustvarila 4 tisoč EUR prihodkov in 7 tisoč EUR stroškov.

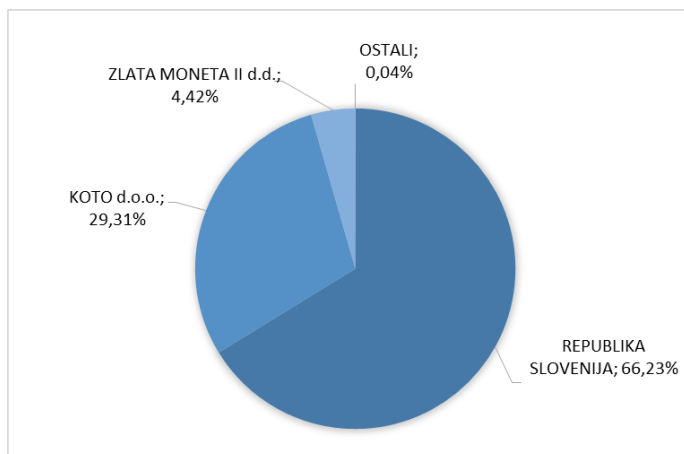
Družba KOTO je bila do 20.7.2018 v večinski lasti družbe DUTB – Družbe za upravljanje terjatev bank d.d. Ljubljana. Z navedenim dnem je kot večinska lastnica vpisana Republika Slovenija. V skladu s 545. členom ZGD družba KOTO kot obvladujočo družbo šteje družbo DUTB do 20.7.2018 in v tem obdobju je poslovala s povezanima družbama BR89 d.o.o. (nekdanje Farme Ihan d.d.) in Alpina d.d.

V poslovnem letu 2018 družba KOTO ni izvajala nobenih transakcij s povezanimi strankami, ki bi bile pomembne in bi bile opravljene pod neobičajnimi tržnimi pogoji (13. točka 69. člena ZGD).

2.5 LASTNIŠKA STRUKTURA

Graf 1: Lastniška struktura

Osnovni kapital družbe znaša 2.695.522,45 EUR. Osnovni kapital družbe sestavljajo osnovni vložki družbenikov, na podlagi katerih so v osnovnem kapitalu pridobili poslovne deleže, ki so po stanju 31.12.2018 naslednji:

2.6 EVRSKO IN SLOVENSKO OKOLJE

2.6.1 Evrsko okolje

Proti koncu leta 2018 se je v evrskem območju nadaljevala umirjena rast gospodarske ---- aktivnosti, gospodarska klima se je nadalje nekoliko poslabšala. V zadnjih mesecih se je nadaljevala razmeroma hitra rast aktivnosti v gradbeništvu. Še naprej se je povečevala tudi aktivnost v predelovalnih dejavnostih, a ob nižji rasti zunanje trgovine in zastojev v proizvodnji avtomobilov (zlasti v Nemčiji) počasneje kot leto prej. Trgovina na drobno je stagnirala. Kazalnik gospodarske klime ESI se je še naprej zniževal. Upad pričakovanj je bolj izrazil prav v naših največjih trgovinskih partnericah, med katerimi sta Nemčija in Italija v tretjem četrtletju 2018 zabeležili padec BDP. Kazalnik vodij nabave (PMI) v Italiji in Franciji že kaže na krčenje aktivnosti v predelovalnih in storitvenih dejavnostih. V Nemčiji podjetja, ki so v letu 2018 dosegla desetletni vrh izkoriščenosti proizvodnih kapacitet, ob manjših naročilih (PMI ifo) ne pričakujejo skorajšnjega izboljšanja razmer.

Cena nafte je oktobra dosegla najvišjo vrednost po letu 2014, nato je sledil občuten padec. Rast dolarske cene nafte brent, ki so jo v prvi polovici lanskega leta zaznamovala predvsem pričakovanja glede uvedbe sankcij na izvoz nafte iz Irana, se je oktobra nadaljevala in presegla 86 USD na sod. Sledil je več kot 20-odstotni padec, ki ga IEA v veliki meri pripisuje trenutni presežni ponudbi in nižji pričakovani rasti povpraševanja zaradi upočasnjevanja globalne gospodarske rasti. Kljub nižji decembrski ceni kot v začetku leta je bila nafta v letu 2018 v povprečju za več kot 30 % dražja kot v predhodnem letu.

(Vir: UMAR – Ekonomsko ogledalo št 1/2019)

2.6.2 Gospodarska gibanja v Sloveniji

Gospodarska rast v 2018 je bila ponovno visoka (4,5 %), pod vplivom umirjanja rasti izvozno usmerjenega dela gospodarstva pa je bila pod vrhom iz leta 2017. K rasti je še več kot leto prej prispevalo povečanje domače potrošnje. Tako kot leto prej so k temu največ prispevale občutno večje investicije v osnovna sredstva. Rast gradbenih investicij se je še okrepila ob visoki rasti investicij države. Ob nadaljevanju ugodnih razmer je visoka ostala tudi rast investicij v opremo in stroje, ki se je sicer proti koncu leta malo umirila. Zasebna in državna potrošnja sta se povečali nekoliko bolj kot v predhodnem letu. Rast zasebne potrošnje, spodbujena z nadaljnjo visoko rastjo zaposlenosti in povečanjem plač ter socialnih transferjev, pa je zaradi krepitve varčevanja ostala zmerna. Rast izvoza in izvozno usmerjenega dela gospodarstva se je pričela umirjati, kar je v glavnem posledica upočasnitve rasti gospodarske aktivnosti v trgovinskih partnericah. Posledično je bila gospodarska rast nižja kot leta 2017 (4,9 %), vendar še vedno precej nad dolgoletnim povprečjem in povprečjem v EU.

Dodana vrednost se je leta 2018 povečala v vseh dejavnostih, vendar je bila rast v večini nižja kot leto prej (skupno 3,4 %; 2017: 4,5 %). Umirjanje rasti skupne dodane vrednosti je bilo predvsem posledica nižje rasti v večini bolj izvozno usmerjenih dejavnosti (predelovalne dejavnosti in nekatere storitve poslovnega svetovanja) in dejavnostih, ki so pomembno vezani na mednarodno blagovno menjavo (promet in skladiščenje). Glavni razlog je upočasnitev rasti tujega povpraševanja, v avtomobilski industriji pa tudi izpetje učinka enkratnih domačih dejavnikov (zagon proizvodnje novega modela avtomobila v letu 2017). Rast dodane vrednosti v ostalih storitvenih dejavnostih je ob robustnem domačem povpraševanju ostala podobna kot predhodno leto, v gradbeništvu pa se je po predlanskem zagonu rasti še okrepila, in to v vseh treh segmentih (inženirski objekti ter poslovne in stanovanjske zgradbe).

Ob visoki gospodarski rasti je rast zaposlenosti ostala visoka, število zaposlenih oseb pa je bilo najvišje doslej. K temu je ob vse bolj omejeni ponudbi delovne sile pripomoglo zlasti zaposlovanje tujih državljanov, deloma pa tudi večje vključevanje na trg dela tistih oseb, ki do takrat niso aktivno iskali zaposlitve. Rast zaposlenosti se je povečala v vseh dejavnostih zasebnega sektorja, po letih nestanovitne rasti še posebej v gradbeništvu, znova tudi v predelovalnih dejavnostih, trgovini in gostinstvu.

Rast cen življenjskih potrebščin je bila v 2018 razmeroma nizka. V povprečju leta 2018 (1,7 %) je bila sicer nekoliko višja kot leto prej, k čemur so poleg višje rasti cen storitev prispevale višje cene nafte. Te so proti koncu leta upadle, kar je v zadnjih mesecih znižalo inflacijo.

(Vir: UMAR – Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2019)

2.7 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

V družbi KOTO smo v letu 2017 pričeli s sistematičnim procesom upravljanja s tveganji. S tem smo nadgradili zahteve glede izvedbe ukrepov za obravnavanje tveganj in priložnosti, ki jih določata novi verziji standarda ISO 9001 in ISO 14001, po katerih je družba KOTO tudi

certificirana ter že vzpostavljen register prepoznanih, ocenjenih in obvladovanih tveganj s postopki nadzora.

Proces upravljanja s tveganji se sestoji iz identifikacije, analiziranja, obvladovanja ter spremljanja in poročanja o tveganjih, ki lahko ogrozijo delovanje in doseganje ciljev KOTO.

Vsako prepoznano tveganje je po matriki odločanja razvrščeno v tolerančni okvir.

V P L I V	5					
	4					
	3					
	2					
	1					
		1	2	3	4	5
VERJETNOST						

Stopnja tveganja je razvrščena v tri skupine tveganj, s katero določimo prioriteto obravnave tveganj in sicer: rdeča (**VELIKO TVEGANJE**), rumena (**SREDNJE TVEGANJE**) in zelena (**MALO TVEGANJE**) območja tveganj.

Tveganja vrednotimo glede na potencialno poslovno škodo, ki jo lahko povzročijo. Slednje smo v letu 2018 z različnimi ukrepi v sklopu obvladovanja tveganj znižali za 22,7 odstotkov.

Tveganja so opisno predstavljena v računovodskem poročilu v točki 3.3.2.

2.8 ANALIZA POSLOVANJA

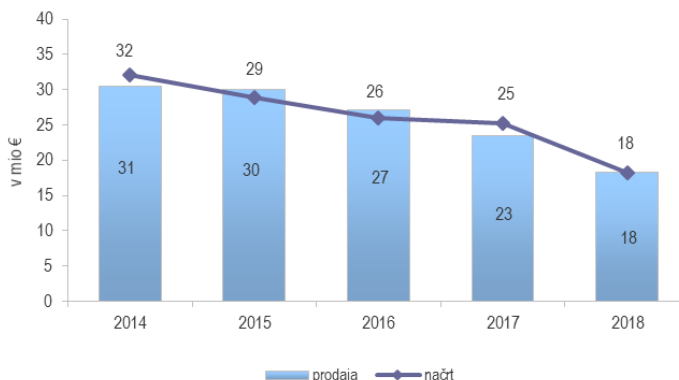
V letu 2018 je družba KOTO ustvarila 18,4 mio EUR **čistih prodajnih prihodkov**, kar je 5,1 mio EUR manj kot v letu 2017. Prodajni prihodki so 12 odstotkov nižji od doseženih v predhodnem letu. Na nižje prihodke sta imela največji vpliv proces Kože, kjer smo ustvarili za 4 mio EUR nižje prihodke kot preteklo leto zaradi padca cen surovih kož in manjših količin ter Maščobni terminal, kjer so prihodki nižji zaradi padca cen in manjšega povpraševanja.

Leto 2018 smo zaključili z 19,2 mio EUR vseh **poslovnih prihodkov**, kar je 20 odstotkov manj od preteklega leta. V okviru poslovnih prihodkov čisti prihodki od prodaje predstavljajo 96 odstotkov. Od tega smo ustvarili za 9,19 mio EUR prihodkov na tujih trgih, ali 50 odstotkov celotne prodaje ter 9,17 mio EUR na domačem trgu. 45 odstotkov prihodkov od prodaje smo ustvarili s prodajo proizvodov, 39 odstotkov s prodajo storitev in 16 odstotkov s prodajo blaga in materiala.

Sprememba vrednosti zalog se je v letu 2018 znižala za 530 tisoč EUR, v glavnem na račun zalog kož, kjer smo odprodali staro zalogo slanih kož iz preteklih let.

Graf 2: Prodaja glede na načrt

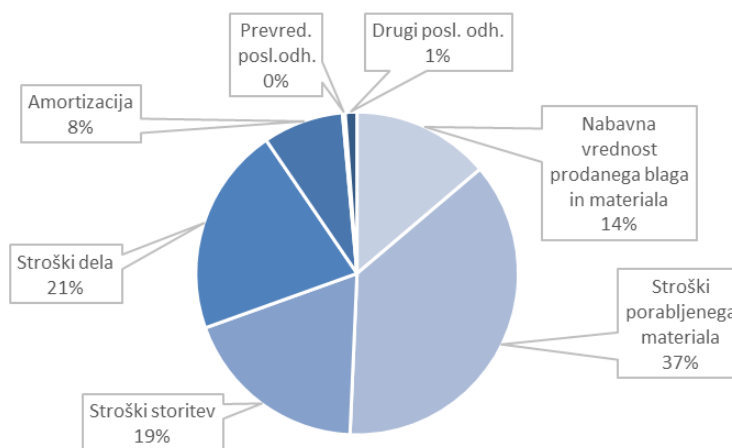
Poslovni odhodki v višini 18 mio EUR so bili za 20 odstotkov nižji od lanskih. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala je nižja od lanske za 31 odstotkov, stroški materiala pa so nižji za 34 odstotkov. Stroški porabljenega materiala s 6,6 mio EUR predstavljajo 37 odstotni delež v poslovnih odhodkih. Med stroški porabljenega materiala z 71 odstotki prevladujejo neposredni stroški materiala, kjer vrednostno največji delež predstavlja nabava na maščobnem terminalu (51 odstotkov) in nabava kož. Največji vpliv na nižje stroške osnovnega materiala ima padec cen svežih kož in živalske masti K3.

Graf 3: Struktura stroškov

Stroški dela v višini 3,8 mio EUR so nižji glede na leto 2017 za odstotek. Med drugimi stroški dela so zajeti tudi stroški odpravnin zaradi poslovnih razlogov v višini 143 tisoč EUR.

Prevrednotovalnih poslovnih odhodkov je bilo v letu 2018 za 50 tisoč EUR. Med njimi so predvsem slabitve poslovnih terjatev.

Na osnovi navedenega smo v letu 2018 ustvarili pozitiven **poslovni izid iz poslovanja** v višini 579 tisoč EUR.

Rezultat finančnih gibanj je znižal poslovni izid za 166 tisoč EUR. Med finančnimi odhodki največji delež z 99 odstotki predstavljajo finančni odhodki iz finančnih obveznosti.

Drugih prihodkov je bilo v letu 2018 74 tisoč EUR, **drugih odhodkov** pa 10 tisoč EUR.

Celotni dobiček ali dobiček pred obdavčitvijo je bil v letu 2018 pozitiven v višini 477 tisoč EUR. Ob upoštevanju odloženih davkov v višini 61 tisoč EUR, smo poslovno leto 2018 zaključili s pozitivnim **čistim poslovnim izidom** v višini 416 tisoč EUR.

Bilančna vsota družbe KOTO je na dan 31.12.2018 znašala 23,4 mio EUR in je bila za 5,5 mio EUR nižja kot konec leta 2017, pri čemer gre predvsem za vpliv znižanja dolgoročnih sredstev med sredstvi in znižanja kapitala in dolgoročnih obveznosti na pasivni strani bilance.

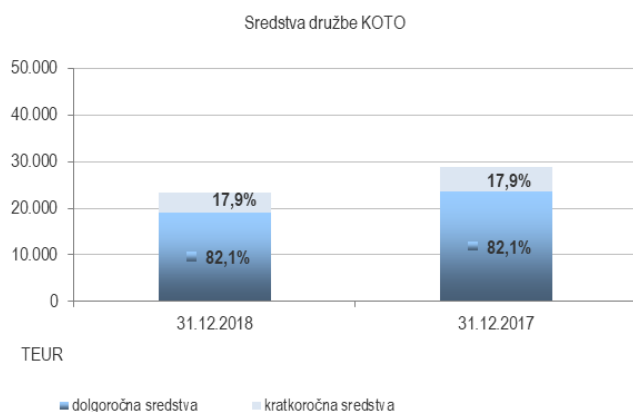
Vrednost **dolgoročnih sredstev** se je konec leta 2018 znižala za 4,49 mio EUR, pri čemer so se opredmetena sredstva znižala za 4,5 tisoč EUR, neopredmetena sredstva in DAČR pa so se zvišale za 80 tisoč EUR. Vpliv na znižanje opredmetenih sredstev je imela nižja poštena vrednost zemljišč glede na predhodno pošteno vrednost iz leta 2014.

Vrednost **kratkoročnih sredstev** se je konec leta 2018 znižala za 970 tisoč EUR, pri čemer so imela največji vpliv denarna sredstva. Zaloge so glede na konec leta 2017 nižje za 94 tisoč EUR, predvsem zaradi znižanja zalog materiala in surovin, kratkoročne poslovne terjatve pa so nižje za 209 tisoč EUR.

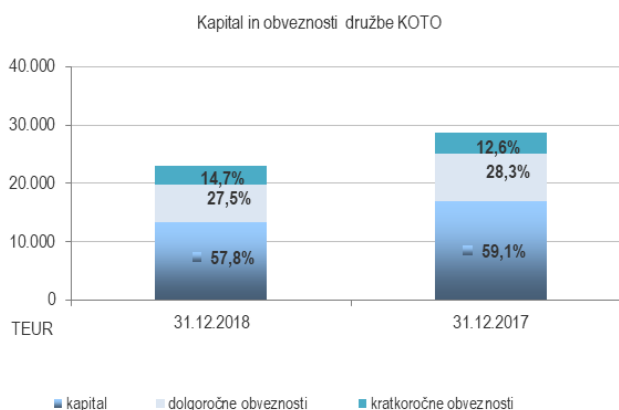
Konec leta 2018 smo imeli stanje **denarnih sredstev** na tekočih računih v višini 720 tisoč EUR, kar je za 667 tisoč EUR manj glede na stanje konec leta 2017.

Kapital je konec leta v strukturi vseh obveznosti do virov sredstev predstavljal 57 odstotni delež in je za 3,56 mio EUR nižji glede na december 2017, predvsem zaradi nižjih revalorizacijskih rezerv (vpliv prevrednotenja zemljišč).

Graf 4: Sredstva družbe KOTO

Graf 5: Kapital in obveznosti družbe KOTO

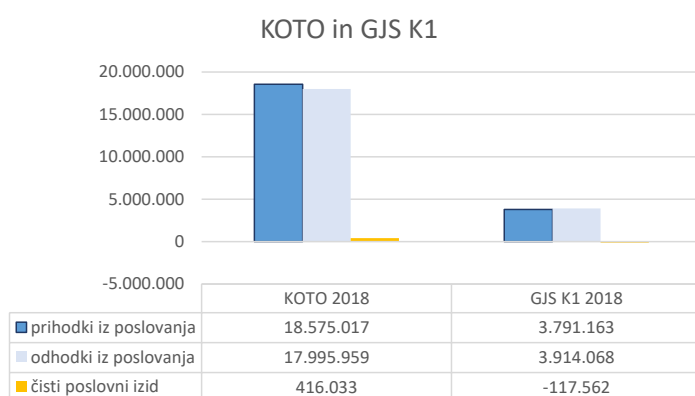
Dolgoročne obveznosti so konec decembra 2018 glede na december 2017 nižje za 1,75 mio €, predvsem iz naslova odplačil dolgoročnih finančnih obveznosti ter znižanja odloženih obveznosti za davek kot posledica znižanja poštene vrednosti zemljišč. **Kratkoročne obveznosti** so glede na december 2017 nižje za 214 tisoč €, predvsem iz naslova znižanja kratkoročnih poslovnih obveznosti.

Skupne finančne obveznosti znašajo 5,87 mio € in so za 876 tisoč € nižje glede na december 2017.

2.8.1 Poročilo o izvajanju gospodarske javne službe

Družba KOTO za zagotavljanje ločenega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi kategorije 1 in 2 spremlja prihodke in stroške kot proces PREDELAVA K1. Proces Predelava K1 je opisan v točki 2.10.2, dodatna pojasnila računovodskih izkazov so navedena v računovodskem poročilu v točki 3.5.25.

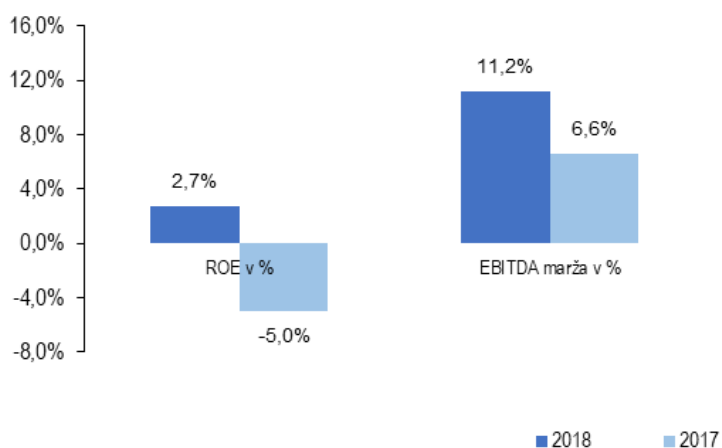
Tabela 2: Poslovanje gospodarske javne službe

2.9 KAZALNIKI POSLOVANJA

2.9.1 Dobičkonosnost

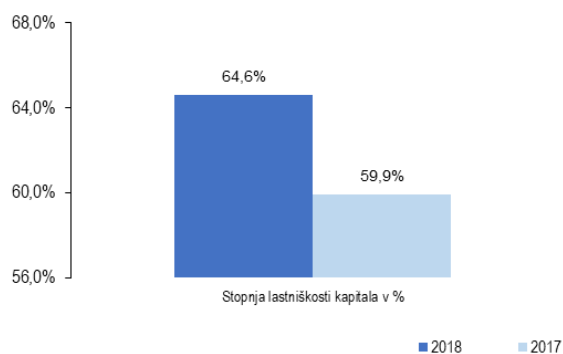
Graf 6: Kazalci dobičkonosnosti

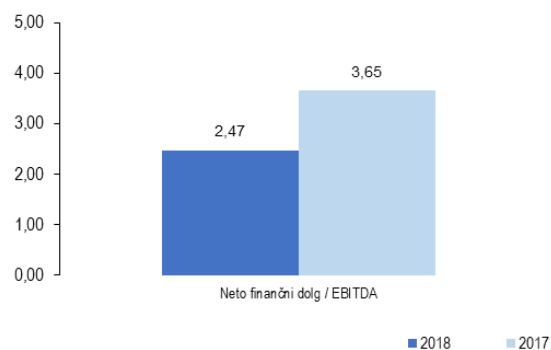
Kazalnika dobičkonosnosti, (ROE in EBITDA marža) dosežena v letu 2018, sta bila višja kot v letu 2017.

2.9.2 Struktura kapitala in financiranje

Graf 7: Stopnja lastniškosti kapitala

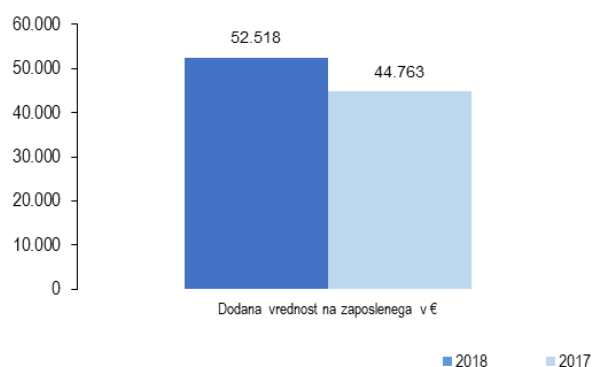
Graf 8: Neto finančni dolg/EBITDA

Stopnja lastniškosti kapitala je višja od lanske za 8 odstotkov, medtem ko se je neto finančni dolg v letu 2018 znižal za 32 odstotkov.

2.9.3 Produktivnost

Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega

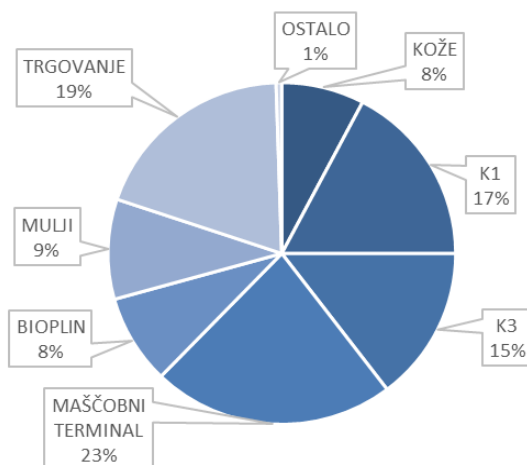

Dodana vrednost na zaposlenega je v letu 2018 z 52.518 EUR višja od ustvarjene v letu 2017 za 17 odstotkov.

2.10 POSLOVANJE PO PROCESIH

Graf 10: Deleži prodaje po procesih

Največji delež prodaje v letu 2018 predstavlja proces Maščobni terminal s 23 odstotki. Sledijo mu proces Trgovanje z 19 odstotki, K1 s 17 odstotki ter proces K3 s 15 odstotki. Dejavnost družbe dopolnjuje proces Mulji z 9 odstotki ter procesa Bioplin in Kože s po 8 odstotki.

2.10.1 Proces Kože

Temeljna dejavnost procesa Kože je zbiranje in prodaja živalskih kož in trgovanje z njimi.

Na poslovanje v letu 2018 je vplival padec cen surovin kož, ki je bil največji v zadnjem desetletju, kar je vplivalo tudi na nižje prihodke iz tekočega poslovanja. Poslovanje smo prilagodili zbiranju le svežih kož na slovenskem trgu. Odprodali smo vso staro zalogo slanih kož iz preteklih let. V letu 2018 smo na kožah na področju optimizacije skladiščnega poslovanja izvedli investicijo-avtomatizirano linijo, ki bo prispevala k znižanju stroškov, kvaliteti prevzemov in odprem ter razbremenitvi fizičnega dela.

2.10.2 Proces K1

Živalski stranski proizvodi (ŽSP) so snovi živalskega izvora, ki niso namenjene prehrani ljudi in lahko predstavljajo tveganje za zdravje ljudi in živali.

Snovi kategorije 1 in 2 so:

- Trupla poginule ali usmrčene živali,
- Tkiva s specifičnim tveganjem (SRM). V to skupino spadajo: od goveda lobanja vključno z možgani in očmi, hrbtenjača, starejši od 12 mesecev in pri drobnici lobanja vključno z možgani in očmi tonzile in hrbtenjača starejših od 12 mesecev ter vranica in vito črevo.
- Patološko spremenjena tkiva in organi in mešani ŽSP kategorije 1, 2 in 3.

Zbiranje in predelava stranskih živalskih proizvodov (ŽSP) kategorije 1 je v RS urejeno z Javno gospodarsko službo. Koncesijska Pogodba velja od 1.4.2017 za obdobje naslednjih pet let do 31.3.2022.

Zbiranje ŽSP kategorije 1 in 2 po prevzemnih mestih (SRM in mešani ŽSP kategorije 1,2 in 3) in v zbiralnicah (poginule živali) je urejeno z Koncesijsko pogodbo in jo koncesionar izvaja z lastnimi prevoznimi sredstvi.

Nacionalni veterinarski inštitut (NVI) zagotavlja prevzem vseh poginulih živali in živalskih stranskih proizvodov, ki nastanejo na kmetijskih gospodarstvih pri proizvodnji živil za lastno porabo ter prevzem nelegalno odloženih živalskih stranskih proizvodov v okolju po odločbi uradnega veterinarja.

V letu 2018 je bila uvedena novost, in sicer smo s septembrom pri zbiranju ŽSP K1 pričeli prevzemati surovino brez embalaže. Za primer nujne rabe le te smo zagotovili posebne razgradljive vrečke, ki ne predstavljajo tveganja v končnih produktih.

Že nekaj let se rahlo povečuje stalež živine, predvsem drobnice, in na račun tega tudi količina pogina. V klavnicah je investiranje v naprave za izpraznjevanje črev posledično vplivalo na čistejšo surovino, a hkrati tudi na nekaj manjše količine.

Predelava poteka v samostojnem obratu v skladu z zakonodajo po sistemu HACCP. Tehnološki proces bazira na suhem visokotemperaturnem postopku, ki vključuje naslednje tehnološke točke: mletje in sterilizacijo surovine, sušenje, mehansko ekstrakcijo maščobe, mletje, sejanje, skladiščenje in odpremo mesne moke za uničenje ter mehansko čiščenje, skladiščenje in odpremo maščobe.

Pri predelavi zbranih živalskih stranskih proizvodih kategorije 1 in 2 v proizvodnji nastajata dva proizvoda mesno kostna moka in živalska mast. Tako živalska mast kot mesno kostna moka nista namenjena prehrani ljudi in živali in se morata neškodljivo uničiti oziroma se proizvoda lahko uporabljata le kot alternativni energent.

V 2018 smo prodajali mast K1 proizvajalcem biodisla. V drugi polovici leta se je prodaja zaustavila, glavni vzrok je bil padec cen na trgu in prisotnost polietilena v masti. Dobršen del leta smo iskali rešitev o izločitvi polietilena iz produkta. Vsi ukrepi so bili izvedeni na surovinskem delu.

Porabniki moke K1 so cementarne v EU, ki mesno kostno moko uporabljajo kot alternativno gorivo pri proizvodnji cementa. Zaradi presežkov predelanih živalskih beljakovin na globalnem trgu se tudi cene mesno kostne moke K1 spreminjajo.

2.10.3 Proces K3

Podjetje KOTO d.o.o. pogodbenim partnerjem izvaja storitev prevzema in transporta ŽSP K3 iz slovenskih mesnopredelovalnih in drugih živilskih obratov. Posamezni obrati zagotovijo embalažo oz. zabojnike, podjetje KOTO pa z lastnim voznim parkom pri pogodbenih partnerjih nastale ŽSP K3 prevzame skladno z dogovorjeno dinamiko.

Pri pogodbenih partnerjih prevzemamo naslednje ŽSP K3:

- Goveji loj
- Kosti
- Mešane ŽSP K3 (obreznine, notranji organi, izpraznjena čreva)
- Perje v perutninskih klavnicah
- Kri
- Ostali ŽSP K3 skladno z določili Uredbe (ES) št. 1069/2009/ES

V predelovalni obrat KOTO v Zalog dostavljeni ŽSP K3 se predelajo na predelovalni liniji K3. Postopek predelave poteka v samostojnem obratu po natančno določenih pravilih določenih v sistemu HACCP. Po dostavi sledi mletje, toplotna obdelava in sušenje, ločevanje beljakovin in maščobe, mletje in sejanje trdnega dela (beljakovine) ter dekantiranje pridobljene maščobe. Končni produkt predelave sta živalska maščoba K3 ter predelane živalske beljakovine (PŽB), ki predstavljajo osnovno beljakovinsko komponento pri proizvodnji hrane za pse in mačke, maščoba se uporablja kot komponenta pri proizvodnji krmil in v kemijski industriji.

V letu 2018 so bila na trgu prisotna cenovna nihanja PŽB. V prvi polovici leta so nekje izvajali tudi interventno prodajo zalog oz. so se PŽB oddajala brezplačno. V drugi polovici leta je prišlo do malenkostnega izboljšanja stanja.

2.10.4 Proces Maščobni terminal

Osnovni namen procesa MT – maščobni terminal je prodaja živalske masti K3 iz lastne proizvodnje, prodajne količine pa se zagotavlja tudi z nabavo blaga na trgih EU in izven EU.

Na nabavnem delu smo bili posebno aktivni na vseh trgih predvsem pri iskanju novih virov oz. dobaviteljev blaga.

Na MT pri prodaji pokrivamo tako domači trg (mešana živalska mast, surovo sojino olje), trge EU (mešana živalska mast, svinjska mast in mešanice živalske masti in olj), na trgu izven EU pa smo prisotni s prodajo živalske masti.

Namen uporabe živalske masti je v treh različnih industrijskih panogah:

- za prehrano živali kot krma
- za pripravo hrane za hišne ljubljence (pet food)
- tehnični sektor (oleo kemični sektor)

V letu 2018 je prodajo najbolj zaznamoval drugi kvartal, ko je cena za živalsko mast KAT3 drastično padla, upadlo pa je tudi povpraševanje po masti. Trend se je nadaljeval tudi v tretjem kvartalu in se rahlo umiril proti koncu leta.

2.10.5 Proces Bioplin

Proces vključuje prevzem bioloških odpadkov zbranih s strani javnih komunalnih podjetij, prevzem bioloških odpadkov, ki nastajajo predvsem na flotacijskih napravah v mesni ter mlečni industriji, manjše količine mulja, primerne za predelavo v bioplin, zbiranje in predelavo predvsem biorazgradljivih kuhinjskih odpadkov, odpadkov z živilskih trgov in vseh ostalih organskih odpadkov, ki so primerni za predelavo v naši bioplinski napravi in so komercialno zanimivi ter samo proizvodnjo bioplina z njegovo energetsko izrabo.

V oktobru 2018 smo pričeli z zbiranjem organskih kuhinjskih odpadkov (OKO) in odpadnih jedilnih olj (OJO), skladno s strateškimi usmeritvami.

V letu 2018 je proces proizvodnje bioplina potekal kontinuirno. V septembru smo izvedli večji poseg čiščenja usedlin v enem od treh digestorjev, zaradi česar se je predelovalna kapaciteta naprave za dva meseca znižala, prav tako proizvodnja bioplina in elektrike. Proizvedena električna energija v kogeneraciji se v večji meri izrabi za lastno rabo, viške se odda v električno omrežje. So-proizvedena toplota se izkorišča za proizvodnjo pare, za ogrevanje digestorjev in za ogrevanje prostorov.

V letu 2018 smo v oddelku predpriprave surovin za bioplin optimizirali sprejem kuhinjskih odpadkov v pralnici sodčkov in umestili napravo za strojno pranje sodčkov.

2.10.6 Proces Mulji

Trenutno v Republiki Sloveniji ni končnega predelovalca odpadnih muljev, ki bi bil sposoben prevzeti in predelati večjo količino muljev. Omenjeno dejstvo predstavlja veliko tveganje za industrijo kot tudi za komunalna podjetja, ki so povzročitelji tovrstnih odpadkov. Odpadni mulji so odpadek, ki nastaja neprekinjeno in brez možnosti daljšega skladiščenja, kar pomeni, da moramo prevzemniki zagotavljati nemoten in reden prevzem, v izogib nastanku poslovne in okoljske škode.

V sredini leta 2018 so končni predelovalci odpadnih muljev napovedali dvig cen, kar bo negativno vplivalo na poslovanje v naslednjem letu. Podjetje KOTO je v letu 2018 pričel z uspešnim čezmejnem premeščanjem odpadkov preko podjetja KOTO TRADE.

2.10.7 Proces Trgovanje

2.10.7.1 Prodaja krmnih komponent

Perutninska moka in perna moka predstavljata osnovno beljakovinsko komponento pri proizvodnji hrane za pse in mačke, medtem ko perno krvna moka zaradi vsebnosti krvi načeloma ne dosega pogojev za proizvodnjo hrane (pet-food) in se zato trenutno uporablja predvsem pri proizvodnji gnojil.

Prodaja perutninske moke je bila skozi celo leto skladna s planiranimi količinami in cenami, ki so tudi dogovorjene na letni osnovi. K skladnosti poslovanja je prispevala predvsem stabilna proizvodnja pri našem partnerju.

2.10.7.2 Odpadna jedilna olja

Ta dejavnost predstavlja odkup jedilnega olja in masti od zbiralcev ali imetnikov odpadka ter predelavo in prodajo predelanega odpadka kot surovine, predvsem za proizvodnjo biodizla.

V prvi polovici leta 2018 so cene padle za okoli 15 odstotkov in ostale na tem nivoju do konca leta. Drugače pa je bilo dogajanje v letu 2018 na tem segmentu stabilno in v primerjavi z letom 2017 v splošnem ni prišlo do večjih zasukov. Velik vpliv na znižanje cen so imeli uvozi različnih surovin za proizvodnjo biodizla in stimulacije ali subvencije s strani posameznih držav (double-counting), ki so povezane z uporabo energentov iz obnovljivih virov. Spremljanje omenjenih dejavnikov je zahtevno in kompleksno in napoved dogajanja zelo nepredvidljiva.

2.11 RAZVOJ

Zaključili smo razvojne projekte, ki smo jih zastavili v letu 2017 na temo potenciala na področju bioplina, muljev in živalskih stranskih proizvodov in optimizacije na procesu kož v Centralnem skladišču ter optimizacije logistike zbiranja živalskih stranskih proizvodov.

Rezultati teh projektov so bili osnova za izvedbo posodobitev v obratu K3 z namenom izboljšanja kvalitete produktov, kakor tudi za izvedbo nove linije za sveže kože v Centralnem skladišču.

Projekt avtomatizacija logistike za vzpostavitev komunikacije med kamioni in centralno bazo podatkov z avtomatizacijo poti podatkov je v letu 2018 izveden do faze prehoda v testiranje in zaključevanje.

V začetku leta 2018 smo v službi Razvoj koordinirali izdelavo strategije in sodelovali pri definiranju ciljev strategije za pet letno obdobje (Strategija 2023). Na podlagi strateških ciljev smo odprli nove strateške projekte, operativne projekte ter razvojno raziskovalne projekte.

V juniju 2018 je bila vzpostavljena projektna pisarna, v kateri se izvaja strateške in ostale projekte. Po potrebi se vključuje kompetentne zaposlene iz ostalih oddelkov. V juniju smo izvedli delavnico širšega tima za zagon strateških projektov.

V drugi polovici leta smo zagnali Projekt OPPN – OVD projekt z namenom izdelave dokumentacije za nov Občinski podrobni prostorski načrt OPPN 75 in spremembo okoljevarstvenega dovoljenja OVD/IED, ki se navezuje na strateške projekte v smislu priprave podlag, ki bodo omogočale izvedbo strateških projektov.

V okrilju projektne pisarne smo izvajali tudi razvojno demonstracijski EU projekt SaltGae v katerem demonstriramo sistem čiščenja slane organsko obremenjene odpadne vode v pilotnem merilu. Po zagonu naprave v januarju smo demonstrirali proces inovativne tehnologije za čiščenje slanih organsko obremenjenih voda v dvostopenjskih granularnih anaerobnih filtrih in v bioreaktorju z mikroalgami (<http://saltgae.eu/>).

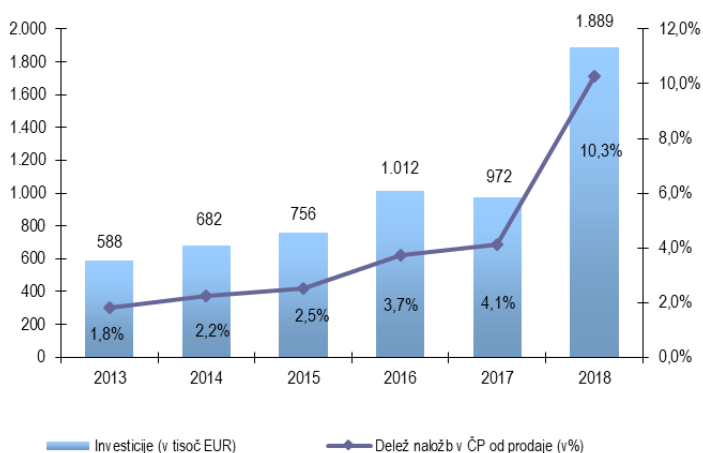
2.12 INVESTICIJE

Družba KOTO uresničuje strateški razvoj preko investicijskih vlaganj v razširitev materialne osnove ter ohranjanje okolja. S stalnimi vlaganji zagotavljamo popolno varnost proizvodnje, kar je na področju živalskih stranskih proizvodov, predvsem z vidika ekologije in zdravja ljudi zelo pomembno za širšo družbeno skupnost.

Tudi v letu 2018 so bile investicijske aktivnosti usmerjene v proizvodno dejavnost družbe. Največje investicije v proizvodnji so bile povezane z obnovitvami in optimizacijo proizvodnje, predvsem na delu K3 ter optimizacijo energetike. Na kožah je bila vzpostavljena linija za obrezovanje, tehtanje in hlajenje svežih kož. V logistiki smo nabavili tovorno vozilo, viličar ter kontejnerje za prevoze ŽSP. Ostala vlaganja so bila namenjena za splošna obnovitvena dela, menjavo opreme in informatiko.

Graf 11: Investicije in delež naložb v ČP od prodaje

Za investicijska vlaganja v osnovna sredstva smo namenili 1,9 mio EUR sredstev. Vrednost investicij, ki so bile konec leta še nedokončane in bodo dane v uporabo v naslednjih letih, znaša 1,3 mio EUR.

2.13 INFORMATIKA

Organizacijsko informatika deluje pod okriljem finančno računovodske službe in pokriva delovanje celotnega podjetja z informacijskega stališča. Skrbi za strežnike, mrežo, delovne postaje, razvoj ERP-ja, priporoča nove tehnologije ter stalno išče načine kako izboljšati in tehnološko podpreti delovanje podjetja, tako v smislu strojne opreme, kot tudi uporabniške izkušnje in samega toka podatkov.

V letu 2018 smo predvsem investirali v nadgradnje programske opreme, s pomočjo katere smo izboljšali in optimizirali že obstoječe procese. Odpravljali smo sprotne napake pri opremi in izvajali pomoč uporabnikom.

2.14 MARKETING

V letu 2018 so potekale številne marketinške aktivnosti, s katerimi družba KOTO krepi blagovno znamko podjetja. V preteklem letu smo tako pripravili promocijske materiale in tiskovine, organizirali tako interne dogodke za zaposlene kot tudi eksterne za poslovne partnerje in druge pomembne deležnike (kongres, dan odprtih vrat), skrbeli za ažurno komuniciranje dogodkov in novosti v podjetju, spletne aktivnosti ter prisotnost v različnih medijih.

2.15 SISTEMI

2.15.1 Kakovost ISO 9001

Septembra 2018 je bila v družbi KOTO izvedena 1. kontrolna presoja sistema vodenja kakovosti.

2.15.1.1 HACCP

je preventiven, sistematičen način proizvodnje varnih oziroma zdravstveno ustreznih živil. Zajema predelavo hrane od kmetovalca do mize uporabnika in vključuje vse vrste živilske dejavnosti. Sistem HACCP je uveden za naslednje obrate:

- Predelovalni obrat ŽSP K1,
- Obrat za proizvodnjo bioplina,
- Predelovalni obrat ŽSP K3,
- Obrat za skladiščenje pridobljenih proizvodov – topljenih maščob K3,
- Obrat za skladiščenje ŽSP K3 – kri iz klavnic,
- Obrat za ravnanje z ŽSP K3 po njihovem zbiranju (kože),
- Transport perutninske moke,
- Trgovanje z maščobnimi kislinami,
- Kotlovnica,
- Skladiščenje PŽB.

2.15.1.2 SMETA

V februarju je družba KOTO ponovno uspešno opravila presojo sistema SMETA.

SMETA oz. »Sedex Membership Ethical Trade Audit« je presoja sistema po mednarodnih standardih, ki ocenjuje področja pravic zaposlenih, varnosti in zdravja pri delu, poslovne etike ter skrbi za varovanje okolja. Letošnja presoja je potekala v okviru nove različice »SMETA Version 6.0«, ki je bila sprejeta leta 2017 in dodatno vključuje pregled uresničevanja načel Združenih narodov o podjetjih in človekovih pravicah, odgovorno kadrovsko politiko, merjenje izboljšav na delovnem mestu in odgovornost do spoštovanja pravice zemljišč oziroma t.i. »land rights«.

Ob uspešno prestani presoji, ki je vključevala tudi razgovore z naključno izbranimi zaposlenimi, so slednji posebej izpostavili izboljšano komunikacijo v podjetju, presojevalka pa je kot primere dobre prakse navedla še izboljšave na področju delovnih in plačnih pogojev ter podporo pri združenjih zaposlenih. Skladno s poslanstvom želimo v družbi KOTO, z okoljsko odgovornostjo, strokovnostjo in pripadnostjo zaposlenih, zagotoviti uspešno poslovanje in uresničevanje vizije podjetja. Uspešno prestana presoja je tako le še dodatna potrditev o poslovanju družbe KOTO v skladu z najvišjimi etičnimi zahtevami, ki jih izpolnjujejo najuspešnejša mednarodna podjetja.

SMETA: Sedex Members Ethical Trade Audit

SEDEX: Supplier Ethical Data Exchange

2.15.1.3 ETI kodeks

Sprejeli smo ETI kodeks. S sprejetjem kodeksa stremimo k cilju, da bi zaposlenim v celotni tržni verigi zagotovili ustrezne delovne pogoje. Kodeks podaja smernice za spodbujanje in izboljševanje teh pogojev. Želeli bi, da se kodeks devetih načel uveljavi v celotni tržni verigi.

2.15.1.4 ISCC EU

Zahteve evropske zakonodaje in nacionalnih zakonov na področju uporabe biogoriv so trajnostno pridelavo postavili kot pogoj za smotno uporabo biomase in biogoriv. Trajnostna dobavna veriga pomeni dokumentirano in sledljivo pot od pridelave surovine do končnega proizvoda. Sledljivost se zagotavlja preko masnega bilanciranja in zahteve po spoštovanju trajnostnih meril v vseh členih proizvodne in dobavne verige.

ISCC (International Sustainability and Carbon Certification) je organizacija ustanovljena in delujoča z namenom, da ponudi mednarodni sistem za certificiranje biomase in bioenergije, ki je praktičen in transparenten. Glavni cilji ISCC sistema so:

- zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov,
- trajnostno obdelovanje kmetijskih površin,
- varovanje naravnega življenjskega okolja,
- trajnostna pridelava z upoštevanjem socialnega vidika.

V družbi KOTO smo certifikat ISCC EU prejeli 26.9.2018 za procese, ki so vezani na zbiranje, odkup, predelavo in trgovanje s trajnostno biomaso. Področje certificiranja zajema zbiranje, predelavo, prodajo in odkup trajnostnih surovin in dokazovanje trajnostne proizvodnje/zbiranja biomase – odpadnih olj in ostankov (maščoba ŽSP K1 in maščoba ŽSP K3) za proizvodnjo biogoriv, kot tudi masnih bilanc vrednosti emisij toplogrednih plinov in zagotovitev skladnosti pri vseh procesih z zahtevami sheme ISCC EU o trajnosti biomase za proizvodnjo biogoriv.

2.15.2 Skrb za okolje ISO 14001

V družbi KOTO imamo certificiran sistem ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001 že od leta 1999.

Septembra 2018 je bila v družbi KOTO izvedena 1. kontrolna presoja sistema ravnanja z okoljem.

2.15.2.1 Okoljski programi

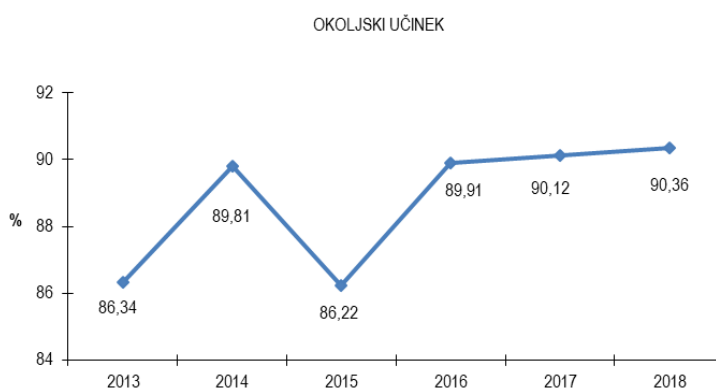
V letu 2018 so potekali naslednji okoljski programi:

- Postopna zamenjava vozil starejših od 9 let;
- OVD – pridobitev spremembe dovoljenja;
- Ureditve mikroklimatskih pogojev v ČD PO K3 – prah;
- Prilagoditev mejnih vrednosti navedenih v UREDBI o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev;
- Skladiščenje kemikalij;
- Sistem upravljanja z energijo.

2.15.2.2 Okoljski vidiki

Graf 12: Okoljski učinek

Vsako leto poteka ocenjevanje okoljskih vidikov. Na podlagi te ocene se določijo pomembni okoljski vidiki, ki so osnova za oblikovanje okvirnih in izvedbenih ciljev. Na podlagi ocene vidikov se določi okoljski učinek. Okoljski učinek za leto 2018 znaša 90,36 odstotkov in je za 0,3 odstotka višji od preteklega leta.

2.15.2.3 Poročilo o okolju

Po Zakonu o varstvu okolja ZVO-1 je družba KOTO d.o.o. upravljalec naprav, v katerih se opravlja dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega in je zanje potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

➤ ZRAK

• MONITORINGI

V okviru obratovalnega monitoringa je potrebno zagotoviti izvedbo občasnih meritev emisije snovi v zrak enkrat na tri leta. V letu 2018 ni bilo potrebno izvesti monitoringa. Bile pa so izvedene tehnološke meritve za določanje učinkovitosti delovanja biofiltra. Iz rezultata meritev je razvidno, da je učinkovitost biofiltra 95,9 %.

• LETNA POROČILA

Ocena letnih emisij snovi v zrak za leto 2018 je bila marca 2019 posredovana na ARSO. Vsi podatki so bili skladni z zahtevami iz Okoljevarstvenega dovoljenja.

- **TRAJNE MERITVE**

V letu 2018 v tehnološki enoti Kotel Omnical DDH15 nismo rabili živalske masti. Zato smo na ARSO poslali izjavo o neuporabi goriva živalska mast v letu 2018 in podali izjavo, da posledično v letu 2018 ni možno zagotoviti izvajanje trajnih meritev na MMZ1, tehnološke enote Kotel Omnical DDH15 pri uporabi goriva živalska mast, ni možno zagotoviti umerjanja merilnih naprav za izvajanje trajnih meritev in rednega letnega preizkušanja opreme za trajno merjenje in ne bo mogoče izdelati predpisanega letnega poročila o trajnih meritvah emisije snovi v zrak.

- **TESNOST HLADILNIH NAPRAV**

Od 1.1.2017 mora vzdrževalec avtoklim poročati ARSO o polnitvi ob namestitvi opreme, dopolnjevanju in zajemu FTP. Poročilo za leto 2018 je bilo oddano marca 2019.

- **TGP, EMISIJAKI KUPONI IN OKOLJSKA DAJATEV**

Pridobljeno imamo dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov, ki velja do izdaje odločbe o prenehanju veljavnosti oziroma do izdaje odločbe o odvzemu tega dovoljenja. Imamo tudi Odločbo, s katero nam ARSO podeli emisijske kupone za obdobje 1.1.2013 do 31.12.2020. Z Odločbo ARSO smo tudi upravičeni do oprostitve plačila okoljske dajatve za gorivo, ki se ne uporablja za proizvodnjo električne energije. Za leto 2018 je bilo izdelano Poročilo o monitoringu emisij TGP, ki je bilo skupaj s poročilom preveritelja o preverjanju posredovano na ARSO marca 2019. Kljub temu, da smo oproščeni plačevanja okoljske dajatve, pa je potrebno za predmetno rabo goriva plačevati vsaj najnižjo raven obdavčitve v skupnosti.

Iz poročila TGP izhaja, da smo v letu 2018 zaradi izgorevanja goriv proizvedli 5.407 t emisij CO₂.

➤ **VODE**

Upravljalca mora zagotoviti, da se industrijske in komunalne odpadne vode odvajajo v javno kanalizacijo, ki se zaključuje s komunalno čistilno napravo Ljubljana-Zalog.

- **MONITORGI EMISIJE SNOVI IN TOPLOTE V VODE**

Zagotoviti moramo izvajanje občasnih meritev emisij snovi in toplote v vode, z odvzemom kvalificiranega trenutnega vzorca najmanj 4-letno, v času šaržnega izpusta iz industrijske biološke čistilne naprave.

- **LETNA POROČILA**

Poročilo o obratovalnem monitoringu odpadnih vod za leto 2018 je bilo posredovano ARSO marca 2019.

- **OKOLJSKA DAJATEV ZARADI ODVAJANJA INDUSTRIJSKE ODPADNE VODE**

Na podlagi Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda se okoljska dajatev plačuje za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda.

Letni seštevek enot obremenitve iz poročila o obratovalnem monitoringu odpadnih voda za leto 2018 znaša 185,83 EO.

- **PODZEMNE VODE**

Družbi KOTO se dovoljuje odvzem vode za tehnološke namene iz vodnjaka v količini največ 8,33 l/s in v skupni letni količini največ 180.000 m³.

Skupna odvzeta količina v letu 2018 je znašala: 66.024 m³/leto.

- **LOVILNIKI OLJ**

Zagotoviti moramo, da se padavinske odpadne vode z utrjenih površin, skupne velikosti 23.000 m², po predhodnem čiščenju v lovilnikih olj skladnih s standardom SIST EN 858, odvajajo posredno v vode. Kontrola lovilcev se izvaja mesečno.

- **KONTROLA KANALIZACIJE**

Na celotni lokaciji se izvajajo kontrole po naslednjem programu: kanalizacija kontrola vodotesnosti na 5 let; kanalizacija kontrola jaškov in cevovodov industrijske kanalizacije 4 krat letno; kanalizacija kontrola jaškov in cevovodov komunalne in padavinske vode 1 krat letno.

➤ **ODPADKI**

- **PREDELAVA ODPADKOV**

Vpisani smo v evidenco oseb, ki predelujejo odpadke.

Upravljalcu se dovoljuje predelava in odstranjevanje nenevarnih odpadkov v skupni količini 50.000 ton/leto.

V letu 2018 je nastalo 37.481 ton odpadkov.

- **LETNA POROČILA**

Na ARSO je potrebno najkasneje do 31. marca tekočega leta dostaviti poročilo o nastalih odpadkih in ravnanju z njimi za preteklo koledarsko leto. Na ARSO je potrebno najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto, skladno s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki, dostaviti poročilo o prevzetih odpadkih in njihovi obdelavi. Na ARSO je potrebno najkasneje do 31. marca tekočega leta dostaviti poročilo o zbranih odpadkih in ravnanju z njimi za preteklo koledarsko leto.

Letna poročila za leto 2018 so bila posredovana preko IS ODPADKI do konca marca 2019.

- **EMBALAŽA**

S spremembo Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo je naša nova obveznost, da se kot podjetje, ki dajemo embalažo v promet in nismo plačniki okoljske dajatve za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže, vpišemo v evidenco na ARSO. To je bilo izvedeno, o letnih količinah in vrstah embalaže dane v promet pa v letu 2019 prvič poročamo za količine v letu 2018.

➤ **E RIPO (evropski Register Izpustov in Prenosov Onesnaževal)**

V skladu z Uredbo o evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal smo do marca 2019 posredovali poročilo o izpustih in prenosih onesnaževal za leto 2018.

➤ **HRUP**

ARSO je izdalo odločbo o spremembi OVD, s katero nam je dovolilo opustitev izvajanja obratovalnega monitoringa hrupa z novembrom 2012.

➤ **EMS (elektro magnetno sevanje)**

Izvesti moramo prve meritve nizkofrekvenčnega vira elektromagnetnega sevanja naprav. Prve meritve so bile izvedene leta 2006.

➤ **VONJAVE**

V letu 2018 smo v družbi KOTO prejeli 4 pritožbe z naslova neprijetnih vonjav s strani krajanov ali lokalne skupnosti. Vsako pritožbo zabeležimo, ugotavljamo njen vzrok, odpravimo morebitne napake, pritožitelju pa posredujemo odgovor.

Izveden je bil tudi dogodek Dan odprtih vrat, na katerem so si krajani lahko ogledali delovanje našega podjetja.

➤ **INŠPEKCIJSKI PREGLEDI**

V letu 2018 v družbi KOTO ni bilo izvedenega nobenega okoljskega inšpekcijskega pregleda.

2.16 ZAPOSLENI

Zavedamo se, da naši zaposleni s svojimi znanji in sposobnostmi uspešno prispevajo k doseganju poslovnih ciljev družbe. V podjetju prepoznavamo in vrednotimo trajnostno delovanje, strokovnost, inovativnost in vztrajnost, ponašamo se s pogumnim pristopom in medsebojnim spoštovanjem ter timskim delom. Kadrovske cilje si postavljamo skladno s poslovnimi usmeritvami vodstva in spremljajemo spremembami na trgu delovne sile.

V družbi KOTO se tako kot v večini slovenskih podjetij srečujemo s težavami iskanja ustreznega kadra, predvsem v proizvodnem sektorju. Postavljeni smo pred izziv ohranjanja ključnih in kompetentnih sodelavcev. Zaradi ugodnih trendov, iskalec zaposlitve ni več šibkejši člen na trgu dela, pomemben vpliv k zmanjšanju razpoložljive delovne sile pa ima tudi staranje populacije. Pomanjkanje ustrezne delovne sile smo nadomeščali z notranjimi prerazporeditvami in dodatnimi urami dela, aktivno smo tudi iskali nove zaposlitvene kanale.

Zaradi kadrovske spremembe na področju človeških virov v letu 2018, se projekt strategija razvoja kadrov vpeljuje v leto 2019. Ključni elementi strategije bodo v krepitvi poslovne kulture, sistematičnega razvoja voditeljstva, vzpostavitvi učinkovitega sistema nagrajevanja, kariernim

načrtom zaposlenih, izvajanju programov nasledstev ter izgradnji kompetenc za starejše zaposlene.

2.16.1 Gibanje zaposlenih

Poslovno leto 2018 smo zaključili s 113 zaposlenimi. Z vidika strukture po spolu je v letu 2018 porazdelitev enaka kot leto prej, in sicer družba zaposluje 22 odstotkov žensk in 78 odstotkov moških. Povprečna starost zaposlenih v družbi KOTO znaša 46,6 let, največji delež v starostni strukturi predstavljajo zaposleni od 45 do 55 let, najmanjši pa zaposleni do 35 leta starosti. Povprečna delovna doba v družbi KOTO znaša 18,34 let, povprečna skupna redna delovna doba pa 25,57 let.

Tabela 3: Prikaz gibanja št. zaposlenih v obdobju zadnjih 5 let (na zadnji dan v letu)

	2018	2017	2016	2015	2014
št.zap.po stanju 31.12.	113	113	124	148	151

Tabela 4: Zaposleni po spolu na dan 31.12.2018

spol	število	delež
moški	88	78%
ženske	25	22%
št.zap.po stanju 31.12.	113	100%

Tabela 5: Starostna struktura po stanju 31.12.2018

starost	število	delež
20-35	13	12%
35-45	26	23%
45-55	52	46%
55 in več	22	19%
št.zap.po stanju 31.12.	113	100%

2.16.2 Fluktuacija zaposlenih v letu 2018

V letu 2018 je delovno razmerje v družbi KOTO prenehalo 12 zaposlenim, na novo smo zaposlili 10 delavcev. Fluktuacija je znašala 8,1 odstotka, oziroma ob upoštevanju odhodov na 31.12. 9,8 odstotka.

Od skupaj 12 delavcev, ki jim je delovno razmerje prenehalo, je bilo 6 prenehanj posledica odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnega razloga, pri 4 delavcih je bila sporazumna odpoved, 1 delavcu je delovno razmerje prenehalo na podlagi izteka pogodbe o zaposlitvi za določen čas, 1 delavec pa se je upokojil.

2.16.3 Izobrazbena struktura

Največji delež 55 odstotkov, predstavljajo kvalificirani delavci in zaposleni s srednješolsko izobrazbo. Zaradi proizvodne dejavnosti delež nekvalificiranih in polkvalificiranih zaposlenih znaša 22 odstotkov. Zaposleni, ki imajo izobrazbo višjo od VII. Stopnje, v strukturi predstavljajo 19 odstotni delež. Najmanj imamo zaposlenih z višješolsko izobrazbo, in sicer se je zaradi odhodov v letošnjem letu njihov delež zmanjšal za 4 odstotke.

Tabela 6: Primerjava izobrazbene strukture leta 2018 z letom 2017 (stanje na 31.12.)

stopnja izobrazbe po SOK	2018	v %	2017	v %
NK delavci	21	19%	21	19%
PK delavci	3	3%	2	2%
KV delavci – IV. st.	38	34%	38	34%
Delavci s srednjo izob. – V. st.	24	21%	23	20%
Delavci z višjo izob. – VI. st.	6	5%	10	9%
Delavci z visoko izob. – VII. st.	9	8%	8	7%
Delavci z mag., spec. – VIII. st.	11	10%	10	9%
Delavci z doktoratom – IX. st.	1	1%	1	1%
skupaj	113	100%	113	100%

2.16.4 Izobraževanje zaposlenih v letu 2018

V družbi KOTO namenjamo izobraževanju oziroma bogatenju znanja veliko pozornost. Sistematično izvajamo izobraževanja na področju kakovosti in okoljske zakonodaje, saj moramo ravno temu področju zaradi vrste dejavnosti, ki jo opravljamo, posvečati veliko pozornosti. Velik delež izobraževanja je namenjen aktualnim seminarjem, tujim jezikom in tudi

drugim oblikam strokovnega izobraževanja, ki ga nudijo pristojne institucije v spremljanju aktualne problematike na področju zakonodaje in družbenega življenja.

Tekom leta smo za izobraževanje porabili 34.807 €. V povprečju je tako strošek izobraževanja na zaposlenega znašal dobrih 300 €, za 1987 ur izvedenega izobraževanja se je v povprečju vsak zaposleni izobraževal v obsegu 17,5 ure. Internega izobraževanja smo izvedli za 563 ur, 1424 ur eksternega izobraževanja, pa so zaposleni izkoristili za aktualne seminarje in delavnice ter ciljno usmerjena izobraževanja.

Prav tako smo preko mentorskega sistema 14 zaposlenim pomagali pri njihovem razvoju in napredku, od tega je 9 zaključenih, 5 mentorstev pa se nadaljuje v leto 2019.

V izobraževanje za pridobitev formalne izobrazbe, sto dve zaposleni vključeni v programe izrednega študija, in sicer 1 zaposlena zaključuje doktorski študij varstva okolja, 1 zaposlena pa podiplomski magistrski študij ekonomije.

2.16.5 Zdravstveno stanje zaposlenih

Skupna bolniška odsotnost je bila 4,4 odstotna v letu 2018 in je za 0,8 odstotne točke večja kot leta 2017. V letu 2018 je bolniška odsotnost do 30 dni znašala 2,4 odstotke, povišala pa se je bolniška odsotnosti nad 30 dni iz 1,1 odstotka v letu 2017 na 1,9 odstotka v letu 2018.

V letu 2018 smo zabeležili 2 poškodbi pri delu, 6 delavcev pa je bilo v bolniškem staležu dalj časa.

Število invalidov se v letu 2018 v primerjavi z letom 2017 ni spremenilo, družba še nadalje zaposluje 4 delavce s statusom invalida, od tega sta 2 delavca opravljala svoje delo s skrajšanim delovnim časom.

2.16.6 Zdravniški pregledi

Opravljenih je bilo 21 obdobjih zdravniških pregledov (ZP), 11 preventivnih ZP in 2 kontrolna ZP.

Tveganja na področju varnosti pri delu in varovanja zdravja zmanjšujemo z ukrepi:

- izvajanjem praktičnega in teoretičnega usposabljanja iz varstva pri delu in rednimi pregledi delovne in varnostne opreme,
- opravljanjem preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih,
- sistematičnim obravnavanjem nezgod in sprotno odpravo pomanjkljivosti,
- preventivno izvajanje evakuacijskih vaj iz objektov za primer požara oziroma drugih izrednih dogodkov,
- promocije zdravja.

2.16.7 Promocija zdravja na delovnem mestu

Na temo promocije zdravja na delovnem mestu smo v letu 2018 v podjetju od bolj vidnih aktivnosti na zunaj uvedli sadni dan z vitaminskim kotičkom ter mesečno pisali raznovrstne članke povezane s temo zdravja, ki smo jih poslali po e-mailu in obesili na oglasne deske po podjetju. Na jedilniku poskušamo nagovarjati na bolj zdravo izbiro malice s ponudbo zelenjavnih in sadnih jedi, ki so prisotne v vsaj 3 ponujenih obrokih od 6.

2.16.8 Motivacija in zadovoljstvo zaposlenih

Nadaljevali smo z izvajanjem kadrovske politike, kjer je največja skrb usmerjena v razvoj in zadržanje naših kadrov.

Internemu komuniciranju posvečamo veliko pozornosti. Zaposlene s strani nadrejenih in preko obvestil po elektronski pošti, oglasnih deskah, internetu ter preko predstavnikov zaposlenih v Svetu delavcev, Sindikatu in Nadzornemu svetu družbe, seznanjamo o dogodkih v podjetju in drugimi informacijami. Nadaljujemo pa tudi z izdajo internega glasila KOTOPIS, v katerem skušamo strniti vse aktualne dogodke preteklega kvartala.

V letu 2018 so bili izvedeni letni razgovori, na katerih so zaposleni podali skupno preko 100 predlogov izboljšav.

Družba KOTO zaposlenim plačuje:

- pokojninsko dodatno prostovoljno zavarovanje: ob pogoju zaposlitve v družbi vsaj 1 leto, družba financira premije v višini 2,922 % bruto plače zaposlenega z namenom, da bodo zaposleni ob upokojitvi začeli prejemati dodatno pokojninsko rento;
- obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje: zaposlenim na delovnem mestu vznik ob doseganju predpisanih pogojev. Prispevek znaša 8 % bruto plače zaposlenega, navedeno zavarovanje pa delavcem omogoča pravico do poklicne pokojnine ob izpolnitvi pogojev;
- kolektivno nezgodno zavarovanje: v primeru nezgode so zaposleni upravičeni do izplačila dnevnega nadomestila v primeru bolniške odsotnosti, nadomestila za invalidnost oz. nezgodno smrt;
- zavarovalna premija zaposlenim, ki opravljajo poslovna potovanja v tujino: v primeru nezgode ali nenadne bolezni premija krije stroške potrebne zdravniške oskrbe ter stroške prevoza zaradi nepredvidene bolezni ali posledice nesreče oziroma nezgode.

Družba KOTO podpira in spodbuja neformalna druženja, kjer zaposleni kakovostno preživljajo prosti čas in se družijo v sproščenem okolju. Organizirani so bili naslednji dogodki:

- praznik 8.marec je potekal v prijetnem vzdušju organiziranega predavanja in možnim predčasnim odhodom z dela, moškimi pa se je za dan mučenikov namenila manjša pozornost,

- tradicionalni KOTO piknik zaposlenih,
- enodnevni rekreativni izleti so potekali preko ŠD KOTO,
- ZSSS KOTO je v spomladanskem času organiziral tri dnevni izlet,
- leto smo zaključili s prednovoletnimi srečanji, v organizaciji KOTO in tudi v okviru ŠD KOTO, prav tako pa je naše otroke obiskal Dedek Mraz.

2.17 VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

V letu 2018 smo zabeležili 2 lažji poškodbi pri delu, kar glede na število zaposlenih pomeni 1,8 odstotka poškodbe na število zaposlenih.

V letu 2018 so bili izvedeni pregledi in preizkusi na delovni opremi, kot predpisuje zakonodaja.

Poleg usposabljanj za novo zaposlene in delavce ob razporeditvi na drugo delovno mesto je bilo v letu 2018 izvedeno tudi obdobjno praktično usposabljanje in izveden preizkus praktične usposobljenosti za naslednje zaposlene:

- Januar in februar - zaposleni v skladišču kož,
- April - režijski delavci,
- Junij - vsi zaposleni v proizvodnji in laboratoriju,
- September in oktober - zaposleni v oddelku vzdrževanje in avtomehanični delavnici.

Vsako leto je organizirana vaja evakuacije in prikaz gašenja začetnih požarov za vse zaposlene.

V letu 2018 je bil izveden inšpekcijski pregled. Vsebina pregleda je bila Akcija nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu v zvezi z dvigali, ki jih delodajalci uporabljajo v svojem delovnem procesu.

2.18 ODNOS MED ZAPOSLENIMI IN VODSTVOM

Delavsko soupravljanje v družbi zagotavljamo z delovanjem Sveta delavcev in Sindikata.

Sodelovanje delavcev pri upravljanju se vrši na sejah **sveta delavcev**. V letu 2018 so bile 3 redne seje.

Pomembnejši dogodki v letu 2018:

- skupna posvetovanja (poslovodstva, sindikata, sveta delavcev) in potrditev predlogov o:
 - predlogu spremembe o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v družbi KOTO d.o.o.;

→ predlogu sprememb pravilnika o plačah in drugih prejemkih iz delovnega razmerja;

- poročila posloводства o poslovanju družbe;
- seznanitev z aktivnostmi s področja varstva pri delu;
- imenovanje dveh nadomestnih članov Sveta delavcev.

Po koncu poslovnega leta 2018 ni bilo pomembnejših dogodkov.

Svet delavcev družbe KOTO d.o.o. se bo še naprej zavzemal za uresničevanje pravic delavcev pri upravljanju družbe, kakor mu to dovoljuje zakon o Sodelovanju delavcev pri upravljanju družb. V letu 2019 planira štiri redne seje, z namenom čim boljše seznanjenosti delavcev o poslovanju družbe ter več izrednih sej zaradi vključenosti v prenovo notranjih aktov družbe KOTO d.o.o..

Sindikat delavcev je samostojna, neodvisna, nestrankarska, prostovoljna organizacija delavcev. V sindikat se lahko včlanijo delavci, da bi v njem na organiziran in reprezentativen način izražali in uresničevali svoje skupne interese, izboljšali svoj ekonomski in socialni položaj ter spremljali in uveljavljali z zakonom in sindikalno kolektivno pogodbo določene pravice delavcev.

V družbi KOTO deluje ZSSS Sindikat KOTO, v katerega je bilo konec leta 2018 včlanjenih 27 članov. Članstvo se je tudi v 2018 zmanjšalo na račun upokojevanja. Sindikat KOTO ob novem letu organizira otroško predstavo in obdaritev otrok vseh zaposlenih. Slednji se lahko udeležijo tudi spomladanskega sindikalnega izleta, ki ga sindikat KOTO organizira vsako leto.

2.19 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Skladno z določili petega odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD_1) družba KOTO kot del poslovnega dela Letnega poročila podaja Izjavo o upravljanju, ki je sestavni del revidiranega Letnega poročila družbe za leto 2018.

Družba ima dvotirni sistem upravljanja, po katerem družbo vodi posloводство, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet. Organi družbe so skupščina delničarjev, nadzorni svet in posloводство. Več o organih upravljanja v točki 1.2.4.

Posloводство družbe KOTO v skladu z določili 60. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) izjavlja, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z Izjavo o upravljanju družbe, sestavljeno in objavljeno v skladu z določili ZGD-1 in z določili Slovenskih računovodskih standardov.

Družba KOTO v vseh procesih zaposlovanja, napredovanja in razvoja kadrov spoštuje raznolikost in zagotavlja enake možnosti vsem, ne glede na spol, starost, nacionalnost in druge lastnosti, vendar zaradi majhnosti organov vodenja in nadzora zanjeto Akt o politiki raznolikosti ni smotrno.

Družba pri svojem poslovanju upošteva veljavno zakonodajo, predpise, druge zakonske in podzakonske akte ter interne pravilnike in navodila. Posloводство je v poslovnem letu 2018 pri upravljanju v celoti upoštevalo smernice, ki jih določa Kodeks korporativnega upravljanja družb DUTB d.d., ki ga je sprejel upravni odbor DUTB d.d. dne 16.3.2016. Kodeks je dostopen na spletni strani DUTB d.d.:

<http://www.dutb.eu/Site%20Documents/KODEKSKORPORATIVNEGAUPRAVLJANJADRUB.pdf>

2.19.1 Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Sistem notranjih kontrol je skupek različnih usmeritev in politik, ki jih vzpostavi in sprejme uprava z namenom, da bi kar najbolje upravljala s tveganji, povezanimi z računovodskim poročanjem. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost delovanja, zanesljivost računovodskega poročanja in skladnost z veljavnimi zakoni ter drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.

Pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja zagotavljamo z izvajanjem naslednjih notranjih kontrol:

- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, ki jih zagotavljamo na različne načine, kot na primer z usklajevanjem postavk s kupci in dobavitelji,
- kontrole popolnosti zajemanja podatkov (npr. zaporedje dokumentacije, številčenje dokumentov),
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti (npr. ločeno izvajanje evidentiranja in plačevanja),
- kontrola omejitve dostopa (pravice dostopa do računovodskih evidenc so selektivno dodeljene),
- kontrola nadziranja.

Proces računovodenja je informacijsko podprt, zato so vse zgoraj naštetе notranje kontrole povezane tudi s kontrolami, vgrajenimi v okvir informacijske tehnologije, ki obsegajo tako kontrole omejitev dostopa do omrežja, podatkov, aplikacij kot tudi kontrole točnosti in popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov.

V Ljubljani, 29.4.2019

Direktor družbe
Matej Resnik

3 RAČUNOVODSKO POROČILO

Računovodski izkazi družbe vsebujejo izkaz poslovnega izida s pojasnili, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, bilanco stanja s pojasnili, izkaz gibanja kapitala ter izkaz denarnih tokov.

Družba je v skladu s 55. členom ZGD – 1 razvrščena med srednje gospodarske družbe.

3.1 PODLAGA ZA SESTAVITEV RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi v tem poročilu so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (v nadaljevanju SRS), ki jih je izdal Slovenski inštitut za revizijo.

Računovodski izkazi so sestavljeni in prikazani za tekoče in preteklo leto v evrih brez centov. Enako so tudi vse računovodske informacije prikazane v evrih.

Temeljni računovodski predpostavki sta upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov in upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov so: razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

3.1.1 Spremembe računovodskih ocen, spremembe računovodskih usmeritev in popravki napak

Računovodske usmeritve so načela, temelji, dogovori, pravila in navade, ki jih podjetje upošteva pri sestavljanju računovodskih izkazov. Spremenijo se, če tako zahtevajo računovodski standardi in stališča oziroma pojasnila k njim. V takem primeru podjetje učinke spremembe računovodske usmeritve, ki izhaja iz začetne uporabe standarda, stališča oziroma pojasnila, obračuna v skladu s posebnimi prehodnimi določbami standarda, stališča oziroma pojasnila, če posebnih prehodnih določb ni, pa spremembo uporabi za nazaj. Temeljne računovodske usmeritve v primerjavi s preteklim letom so ostale nespremenjene. V letu 2018 ni bilo popravka napake.

3.2 RAČUNOVODSKI IZKAZI DRUŽBE KOTO D.O.O.

3.2.1 Izkaz poslovnega izida

Tabela 7: IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR		Pojasnilo	leto 2018	leto 2017
Čisti prihodki od prodaje		3.5.1	18.355.014	23.492.412
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedok. proizv.		3.5.1	-529.588	-1.787.307
Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi posl. prih.)		3.5.1	749.591	435.286
Kosmati donos iz poslovanja			18.575.017	22.140.391
Stroški blaga, materiala in storitev		3.5.2	12.512.555	16.649.539
	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		2.485.395	3.597.611
	Stroški porabljenega materiala		6.638.129	10.089.937
	Stroški storitev		3.389.031	2.961.991
Stroški dela		3.5.2, 3.5.3	3.768.259	3.812.039
	Stroški plač		2.647.422	2.695.327
	Stroški pokojninskih in socialnih zavarovanj		537.703	520.418
	Drugi stroški dela		583.134	596.294
Odpisi vrednosti		3.5.2, 3.5.4	1.503.219	1.786.837
	Amortizacija		1.453.214	1.490.074
	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NS in OOS		256	6.311
	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		49.749	290.452
Drugi poslovni odhodki		3.5.2	211.926	213.423
Poslovni izid iz poslovanja			579.058	-321.447
Finančni prihodki		3.5.5	5.949	3.192
	Finančni prihodki iz deležev		0	0
	Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		0	0
	Finančni prihodki iz danih posojil		16	17
	Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini		0	0
	Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		16	17
	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		5.933	3.175
	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		5.933	3.175
Finančni odhodki		3.5.6	172.083	618.737
	Fin. odh. iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		0	339.434
	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		169.660	259.586
	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		140.270	223.815
	Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		29.390	35.771
	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		2.423	19.717
	Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev		2.423	19.717
Čisti poslovni izid iz rednega delovanja			412.924	-936.992
Drugi prihodki		3.5.7	73.917	22.868
Drugi odhodki		3.5.8	9.861	6.120
Celotni dobiček, izguba			476.980	-920.244
Davek iz dobička		3.5.9.1	0	0
Odloženi davki		3.5.9.2.1	60.947	-62.011
Čisti poslovni izid			416.033	-858.233

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati skupaj z njimi.

3.2.2 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Tabela 8: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v EUR	Pojasnilo	leto 2018	leto 2017
Čisti poslovni izid		416.033	-858.233
Sprememba revalorizacijskih rezerv iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev	3.5.18	-3.979.206	22.719
Rezerva zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	3.5.19	4.277	4.446
Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja		-3.558.896	-831.068

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati skupaj z njimi.

3.2.3 Bilanca stanja

Tabela 9: BILANCA STANJA – aktiva

v EUR		Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
SREDSTVA				
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		19.116.837	23.605.709
I.	Neopredmetena sredstva in DAČR	3.5.10	423.508	343.942
	Neopredmetena sredstva		423.508	343.942
	Dolgoročne premoženjske pravice		405.825	316.179
	Druga neopredmetena sredstva		17.683	27.763
II.	Opredmetena osnovna sredstva	3.5.11	18.375.053	22.882.545
	Zemljišča in zgradbe		12.030.686	17.190.785
	Zemljišča		8.430.000	13.342.599
	Zgradbe		3.600.686	3.848.186
	Proizvajalne naprave in stroji		5.025.946	5.203.234
	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		1.318.421	488.526
	OOS v gradnji in izdelavi		1.311.302	414.345
	Predujmi za pridobitev OOS		7.119	74.181
III.	Naložbene nepremičnine		0	0
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	3.5.12	7.500	7.500
	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		7.500	7.500
	Delnice in deleži v družbah v skupini		7.500	7.500
V.	Dolgoročne poslovne terjatve		0	0
VI.	Odložene terjatve za davek	3.5.9.2.1	310.776	371.722
B.	KRA TKOROČNA SREDSTVA		4.175.719	5.145.231
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0	0
II.	Zaloge	3.5.13	645.948	739.594
	Material		564.821	643.891
	Nedokončana proizvodnja		45.312	44.981
	Proizvodi		32.890	46.024
	Trgovsko blago		1.980	1.647
	Predujmi za zaloge		945	3.051
III.	Kratkoročne finančne naložbe	3.5.14	0	0
	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	3.5.15	2.810.253	3.019.082
	Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		2.396	0
	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		2.529.340	2.769.444
	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		278.517	249.638
V.	Denarna sredstva	3.5.16	719.518	1.386.555
C.	KRA TKOROČNE AČR	3.5.17	136.707	169.155
SKUPAJ SREDSTVA			23.429.263	28.920.095

Tabela 10: BILANCA STANJA – pasiva

v EUR		Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV				
A.	KAPITAL	3.5.18	13.352.197	16.911.092
I.	Vpoklicani kapital		2.695.522	2.695.522
	Osnovni kapital		2.695.522	2.695.522
II.	Kapitalske rezerve		4.005.277	4.005.277
III.	Rezerve iz dobička		0	0
	Rezerve za lastne poslovne deleže		9.073.355	9.073.355
	Lastni poslovni deleži (kot odbitna postavka)		-9.073.355	-9.073.355
IV.	Revalorizacijske rezerve		6.243.368	10.222.573
V.	Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vr.		-6.543	-12.280
VI.	Preneseni čisti poslovni izid		-1.460	0
VII.	Čisti poslovni izid poslovnega leta		416.033	0
B.	REZERVACIJE IN DPČR	3.5.19	248.972	247.684
	Rezervacije		215.311	219.921
	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		33.661	27.763
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	3.5.20	6.349.427	8.101.377
I.	Dolgoročne finančne obveznosti		4.884.933	5.703.489
	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		4.368.640	5.156.968
	Druge dolgoročne finančne obveznosti		516.293	546.521
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
III.	Odložene obveznosti za davek	3.5.9.2.2	1.464.494	2.397.888
Č.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI	3.5.21	3.387.732	3.601.412
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti		986.236	1.044.046
	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		788.327	821.174
	Druge kratkoročne finančne obveznosti		197.909	222.872
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti		2.401.496	2.557.366
	Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		2.516	0
	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		2.051.671	2.224.487
	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		347.309	332.879
D.	KRA TKOROČNE PČR	3.5.22	90.935	58.530
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			23.429.263	28.920.095

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati skupaj z njimi.

3.2.4 Izkaz denarnih tokov

Tabela 11: IZKAZ DENARNIH TOKOV – različica I

		leto 2018	leto 2017
A.	DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Aa.)	Prejemki pri poslovanju	20.809.567	26.403.178
	Prejemki od prodaje proizvodov in storitev	16.068.747	20.956.725
	Prejemki od prodaje proizvodov in storitev - kompenzacije	4.740.803	5.446.435
	Drugi prejemki pri poslovanju	17	18
Ab.)	Izdatki pri poslovanju	-18.362.223	-23.075.824
	Izdatki za nakupe materiala in storitev	-9.829.657	-13.608.031
	Izdatki za nakupe materiala in storitev-kompenzacije	-4.716.367	-5.435.452
	Izdatki za plače in deleže zaposlenecv v dobičku	-3.705.414	-3.883.407
	Izdatki za dajatve vseh vrst	-98.340	-101.450
	Drugi izdatki pri poslovanju	-12.445	-47.484
Ac.)	Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a+b)	2.447.345	3.327.354
B.	DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU		
Ba.)	Prejemki pri investiranju	26.775	367.511
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	25.573	133.950
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osn.sredstev-kompenzacija	1.202	241.061
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	0	-7.500
Bb.)	Izdatki pri investiranju	-1.916.157	-993.585
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-67.591	0
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-1.822.928	-979.226
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osn.sredstev-kompenzacija	-25.639	-14.359
Bc.)	Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a+b)	-1.889.382	-626.073
C.	DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Ca.)	Prejemki pri financiranju	0	6.306.611
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	0	6.306.611
	Prejemki od povečanja dolgor.fin.obveznosti-kompenzacije	0	0
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	0	0
Cb.)	Izdatki pri financiranju	-1.225.000	-7.807.272
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-141.960	-237.289
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje-kompENZ.	0	-2.151
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	-1.083.040	-7.332.298
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti-kompenzacije	0	-235.534
Cc.)	Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a+b)	-1.225.000	-1.500.662
Č.	KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	719.518	1.386.555
	Denarni izid v obdobju (Ac + Bc + Cc)	-667.037	1.200.619
	Začetno stanje denarnih sredstev	1.386.556	185.936

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati skupaj z njimi.

3.2.5 Izkaz gibanja kapitala

Tabela 12: IZKAZ GIBANJA KAPITALA – za leto 2018

v EUR		Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve iz dobička			Revalorizacijska rezerva	Rezerva zaradi vrednotenja po poštenih vrednostih	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček posl. leta	Skupaj kapital
					Rezerve za lastne poslovne deleže	Lastni deleži	Druge rezerve iz dobička					
A.1.	Stanje konec 2017	2.695.522	4.005.277	0	9.073.355	-9.073.355	0	10.222.574	-12.280	0	0	16.911.093
	a) Preračuni za nazaj											0
	b) Prilagoditve za nazaj											0
A.2.	Začetno stanje poročevalskega obdobja	2.695.522	4.005.277	0	9.073.355	-9.073.355	0	10.222.574	-12.280	0	0	16.911.093
	Spremembe lastniškega kapitala -											
B.1.	transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	i) Druge spremembe lastniškega kapitala											0
B.2.	Celotni vseobsegajoči donos 2018	0	0	0	0	0	0	-3.979.206	4.277	0	416.033	-3.558.896
	a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja										416.033	416.033
	b) Sprememba revalorizacijskih rezerv iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sr.							-3.979.206				-3.979.206
	č) Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja								4.277			4.277
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	1.460	-1.460	0	0
	f) Druge spremembe v kapitalu								1.460	-1.460		0
C.	Končno stanje 2018	2.695.522	4.005.277	0	9.073.355	-9.073.355	0,0	6.243.368	-6.543	-1.460	416.033	13.352.197

Tabela 13: IZKAZ GIBANJA KAPITALA – za leto 2017

v EUR		Rezerve iz dobička						Rezerva zaradi vrednotenja po				Skupaj kapital
		Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne poslovne deleže	Lastni deleži	Druge rezerve iz dobička	Revalorizacijska rezerva	pošteni vrednosti	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček posl. leta	
A.1.	Stanje konec 2016	2.695.522	4.394.520	0	9.073.355	-9.073.355	0	10.319.432	-18.586	0	351.273	17.742.161
	a) Preračuni za nazaj											0
	b) Prilagoditve za nazaj											0
A.2.	Začetno stanje poročevalskega obdobja	2.695.522	4.394.520	0	9.073.355	-9.073.355	0	10.319.432	-18.586	0	351.273	17.742.161
B.1.	Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	i) Druge spremembe lastniškega kapitala											0
B.2.	Celotni vseobsegajoči donos 2017	0	0	0	0	0	0	-96.858	4.446	119.577	-858.233	-831.068
	a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja										-858.233	-858.233
	b) Sprememba revalorizacijskih rezerv iz prevrednotenja opredmetenih osnovnih sr.							-96.858		119.577		22.719
	č) Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja								4.446			4.446
B.3.	Spremembe v kapitalu	0	-389.243	0	0	0	0	0	1.860	-119.577	506.960	0
	a) Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala									351.273	-351.273	0
	č) Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala		-389.243							-468.990	858.233	0
	f) Druge spremembe v kapitalu								1.860	-1.860		0
C.	Končno stanje 2017	2.695.522	4.005.277	0	9.073.355	-9.073.355	0	10.222.574	-12.280	0	0	16.911.093

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati skupaj z njimi.

3.2.6 Bilančni dobiček

Ugotovljeni bilančni dobiček družbe KOTO leta 2018 sestoji iz naslednjih elementov:

Tabela 14: Bilančni dobiček

v EUR	31.12.2018
Čisti poslovni izid leta 2018	416.033,22
Preneseni čisti dobiček	-1.460,12
BILANČNI DOBIČEK	414.573,10

Nadzorni svet družbe bo predlog delitve bilančnega dobička posredoval družbenikom. O njegovi uporabi bo odločala skupščina družbe.

3.3 PODATKI IN POJASNILA V ZVEZI Z ZGD

3.3.1 Podatki in pojasnila v zvezi z 69. členom Zakona o gospodarskih družbah – 1E

1. Pri vrednotenju posameznih postavk v letnih računovodskih izkazih so bile v celoti upoštevane rešitve, ki jih vsebujejo Slovenski računovodski standardi in interne usmeritve družbe za vednotenje posameznega sredstva.
2. Vse postavke, ki so v poslovnih knjigah izražene v tuji valuti, so v EUR, preračunane po srednjem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Za preračun tujih valut so bili uporabljeni naslednji tečaji:

Tabela 15: X enot za 1 EUR

<u>Valuta</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Hrvaška kuna	7,4125	7,4400
Srbski dinar	118,43	118,66
Ameriški dolar	1,1450	1,1993

3. Družba KOTO d.o.o. Ljubljana je bila konec leta 2018 udeležena v kapitalu z najmanj 20 % v naslednji družbi:
- KOTO TRADE d.o.o., Agrokombinatska cesta 80, Ljubljana s 100% lastniškim deležem.
4. Družba KOTO TRADE d.o.o. je bila ustanovljena 15.12.2017 in na dan 31.12.2018 izkazuje 7.500 EUR kapitala. Leto 2018 je zaključila z negativnim poslovnim rezultatom v višini 3.626 EUR.
5. Družba KOTO d.o.o. ni družbenik v nobeni družbi, kjer bi neomejeno osebno odgovarjala za obveznosti te družbe.
6. Družba KOTO d.o.o. nima odobrenega kapitala oz. nima pogojno povečanega osnovnega kapitala.
7. Družba ne izkazuje postavke druge rezervacije.
8. Družba na dan 31.12.2018 izkazuje 1.261.002 EUR obveznosti, ki imajo rok dospelosti daljši od 5 let in sicer so to obveznosti do Gorenjske Banke, do Banke Sparkasse in do lizingodajalcev. Vse dolgoročne finančne obveznosti so pojasnjene v 20. točki pojasnil k računovodskim izkazom (točka 3.5.20).
9. Obveznosti, ki so zavarovane s stvarnimi jamstvi, so razkrite v pojasnilih k računovodskim izkazom v točkah 3.5.20, 3.5.21 in 3.5.23 .
10. Družba ima vse finančne obveznosti izkazane v bilanci stanja.
11. Družba KOTO v letu 2018 ni izvajala nikakršnih operacij, ki niso izkazane v bilanci stanja, iz katerih bi izhajala pomembna tveganja ali koristi (12. točka 69. člena ZGD).
12. V poslovnem letu 2018 družba KOTO ni izvajala nobenih transakcij s povezanimi strankami, ki bi bile pomembne in bi bile opravljene pod neobičajnimi tržnimi pogoji (13. točka 69. člena ZGD).
13. Prihodki družbe so razkriti v 1. točki pojasnil k računovodskim izkazom (točka 3.5.1).
14. Število zaposlenih matične družbe, razčlenjeno po skupinah glede na izobrazbo, je prikazano v poslovnem poročilu v poglavju Zaposleni.
15. V poslovnem letu 2018 je družba KOTO uporabljala členitev izkaza poslovnega izida po 2. odstavku 66. člena ZGD, tako da so stroški dela razvidni že iz osnovnega izkaza.
16. Razčlenitev kapitalskih rezerv v skladu z določili prvega odstavka 64. člena zakona:
- Kapitalske rezerve v višini 4.005.276,57 EUR sestavljajo:
- razlika iz naslova umika lastnih delnic v višini 1.601.590,73 EUR
 - splošni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 1.471.858,66 EUR in
 - dobiček pri prodaji lastnih delnic v višini 931.827,18 EUR.

17. Podatki o skupnem znesku vseh prejemkov, ki so jih prejemali člani posloводства, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani nadzornega sveta:

Skupen znesek vseh prejemkov, ki so jih prejeli posloводство, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe (individualne pogodbe), in člani nadzornega sveta, je v letu 2018 znašal 240.686,87 EUR.

V skladu z 69. členom ZGD-1 razkrivamo prejemke in sicer:

- Posloводство in individualne pogodbe (3 člani): 206.429,89 EUR
- Nadzorni svet z revizijsko komisijo (4 člani): 34.256,98 EUR.

18. Družba v letu 2018 poslovodu in zaposlenim na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ni odobrila posojil ali izplačala predujmov.

19. Družba ne sestavlja konsolidirano letno poročilo za najširši krog družb v skupini.

20. Družba ne sestavlja konsolidirano letno poročilo za najžji krog družb v skupini.

3.3.2 Druga razkritja po SRS 2016 in Zakonu o gospodarskih družbah – 1C

Finančna tveganja

Upravljanje s tveganji in register tveganj je predstavljen v poslovnem delu letnega poročila. V nadaljevanju podrobneje predstavljamo finančna tveganja, ki jih sestavljajo: kreditno, likvidnostno, valutno in obrestno tveganje,

• Kreditno tveganje

V registru tveganj je to tveganje opredeljeno kot »finančne težave poslovnih partnerjev«; tveganje je majhno; ukrep: zavarovanje. Kreditno tveganje je povezano s plačilno sposobnostjo kupcev in s tem povezano kreditiranje kupcev do končnega poplačila. Pretežen del našega poslovanja predstavlja sodelovanje z znanimi in preverjenimi kupci, katerih bonitete tekoče spremljamo. Naše poslovne vezi z njimi so večinoma dolgoročne in pogodbeno urejene. Kljub temu družba za omejevanje izpostavljenosti kreditnemu tveganju uveljavlja, poleg zavarovanja terjatev pri Zavarovalnici Triglav, naslednje mehanizme:

- Tekoče spremljanje vseh odprtih zapadlih terjatev in dogovarjanje o načinu izterjave.
- Zniževanje skupne vsote zapadlih terjatev.
- Izboljševanje starostne strukture zapadlih in celotnih terjatev.
- Omejevanje dobav kupcem, ki po določenem roku ne poravnajo svojih obveznosti.
- Pri slabše plačljivih ali pri manjših kupcih, ki se pojavljajo občasno in prihajajo iz manj zanesljivih poslovnih okolij, preverimo njihovo boniteto, se dogovorimo za ustrezen limit, zavarovanje ali zahtevamo predujem.

Plačilno disciplino svojih kupcev izboljšujemo z doslednim izvajanjem postopkov izterjave, kar je zaradi narave poslovanja in nekaterih vrst kupcev precej težavno, saj več različnih organizacijskih enot sodeluje z istimi partnerji. Slednje rešujemo z večjo centralizacijo izterjave terjatev.

Del kreditnega tveganja predstavlja tudi tveganje stečaja oziroma povrnitve v zvezi z naložbami v kapital in dolgove drugih družb. Zaradi obvladovanja naložb družba KOTO izpostavljenost v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami ocenjuje kot nizko tveganje. Izpostavljenost tveganjem povrnitve v zvezi s kratkoročnimi posojili v zadostni meri obvladujemo z različnimi instrumenti zavarovanja.

- Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je ocenjeno kot majhno tveganje, saj pri normalnem poslovanju tveganja ni. Pri obvladovanju likvidnostnega tveganja družba presoja ali je sposobna poravnati svoje tekoče poslovne obveznosti in ali je zmožna z ustvarjenim denarnim tokom poravnati obveznosti iz financiranja. Tveganje družba obvladuje z aktivno politiko upravljanja likvidnosti:

- Potrebo po likvidnostnih sredstvih ugotavljamo s sprotnim načrtovanjem denarnih tokov, tedensko, mesečno.
- Morebitne primanjkljaje v denarnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pokriti iz tekočega poslovanja, zagotavljamo z vnaprej dogovorjenimi kreditnimi linijami pri bankah.
- Potencialne presežke denarnih sredstev plasiramo v likvidnostne kratkoročne finančne naložbe.
- Optimiziramo zaloge tako po velikosti kot po vezavi.
- Razpršujemo zunanje vire financiranja.
- Iščemo cenejše vire financiranja.
- Pridobivamo različna nepovratna sredstva.
- Preučujemo možnosti za alternativne vire financiranja.
- Razpršujemo obveznosti in vodimo ustrezno politiko poravnavanja zapadlih obveznosti.

- Valutno tveganje

Realizacija je zelo redko v drugih valutah, zato je tu majhno tveganje. Večino obveznosti, finančne plasmaje in večinski del terjatev, imamo nominirane v evrih. Za del poslovanja družbe, ki je vezan na ameriški dolar in je bil izpostavljen valutnemu tveganju v letu 2018, nismo uporabljali izvedenih finančnih instrumentov za zavarovanja pred valutnimi tveganjem.

- Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je ocenjeno kot majhno tveganje. Posojila družbe KOTO so vezana na 6-mesečni EURIBOR, finančni lizingi imajo v glavnem fiksno obrestno mero. Družba ocenjuje, da obrestne mere, vezane na EURIBOR, predstavljajo majhno tveganje.

Pomembnost

Družba razkriva vse informacije skladno z zahtevami ZGD, razen v primeru, da bi razkritje družbi povzročilo večjo gospodarsko škodo in se šteje za poslovno skrivnost. Med te podatke sodijo tudi obrestne mere posameznih posojil in razkritja zastave posameznih vrednostnih papirjev.

Razkritja skladno z zahtevami slovenskih računovodskih standardov družba navaja za vse pomembne zadeve. Poslovni dogodki se razkrijejo, če so tako pomembni, da bi se sicer zmanjšala zmožnost uporabnikov računovodskih izkazov za ustrezne ocene in pravilne odločitve.

Za družbo so pomembni tisti dogodki, katerih vpliv presega 1% sredstev na dan bilance stanja.

3.4 POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Računovodski izkazi so sestavljeni na osnovi Slovenskih računovodskih standardov 2016, ki jih je izdal Slovenski inštitut za revizijo. Vsi izkazi za leto 2018 imajo za primerljivost prikazane tudi podatke za leto 2017.

Poslovno leto je enako koledarskemu.

Postavke v računovodskih izkazih, ki so navedene v tujih valutah, so preračunane v EUR po srednjem tečaju Banke Slovenije. Pozitivne ali negativne tečajne razlike, ki so posledica teh dogodkov, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida med finančnimi prihodki oz. odhodki.

Družba KOTO d.o.o. vsa leta stremi k temu, da uporablja iste računovodske usmeritve. Za vsa prikazana obdobja je tako uporabljena enaka računovodska politika.

Računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen zemljišč, za katere se upošteva poštena vrednost.

3.4.1 Prihodki

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Poslovni prihodki in finančni prihodki so redni prihodki.

Prihodki se pripoznajo, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem vrednosti sredstva ali z zmanjšanjem dolga in je povečanje mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki se pripoznajo, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku.

Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki povezani s poslovnimi učinki. Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti prodanih proizvodov oziroma trgovskega blaga in materiala ter opravljenih storitev. Drugi poslovni prihodki so subvencije, dotacije, regresi, kompenzacije, premije in podobni prihodki.

Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva.

Prevrednotovalni poslovni prihodki se pojavljajo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev.

Finančni prihodki so prihodki od naložbenja. Prevrednotovalni finančni prihodki se pojavljajo ob odtujitvi finančnih naložb.

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid.

3.4.2 Odhodki

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Poslovni odhodki in finančni odhodki so redni odhodki. Poslovne odhodke predstavljajo proizvodjalni stroški prodanih količin, ter nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga, posredni stroški nabavljanja in prodajanja, posredni stroški skupnih služb in prevrednotovalni poslovni odhodki, ki niso stroški.

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi, neopredmetenimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito z revalorizacijskimi rezervami kapitala iz njihove predhodne okrepitve.

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje.

Prevrednotovalni finančni odhodki se pojavljajo v zvezi s finančnimi naložbami zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s presežkom iz prevrednotenja kapitala.

Druge odhodke predstavljajo neobičajne postavke in ostali odhodki, ki zmanjšujejo poslovni izid.

3.4.3 Davki

Davek od dohodka je obračunan v skladu z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb. Davek od dobička vključuje odmerjeni davek in odloženi davek. Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo po pričakovanjih

treba plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Terjatev za odloženi davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, preračunano po davčni stopnji, ki velja za poslovno leto. Pri izračunu odloženih davkov je družba upoštevala 19 % davčno stopnjo.

3.4.4 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

Pri vrednotenju neopredmetenih dolgoročnih sredstev uporabljamo model nabavne vrednosti in torej vodimo neopredmetena dolgoročna sredstva po njihovih nabavnih vrednostih, zmanjšanih za amortizacijske popravke vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

Neopredmetena sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Neopredmetena sredstva se amortizirajo po 10 % letni amortizacijski stopnji.

Emisijski kuponi, ki jih je družba prejela na osnovi Zakona o varstvu okolja s strani države, se vodijo med drugimi neopredmetenimi sredstvi po vrednosti 1 EUR za vsak emisijski kupon in se ne amortizirajo.

3.4.5 Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva vključujejo zemljišča, zgradbe, opremo, investicije v teku in predujme za osnovna sredstva. Pri vrednotenju le teh uporabljamo model nabavne vrednosti, razen za zemljišča, katera vrednotimo po metodi revaloriziranja. Pri modelu nabavne vrednosti vodimo opredmetena osnovna sredstva po njihovih nabavnih vrednostih, zmanjšanih za amortizacijske popravke vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitev, pri modelu revaloriziranja pa po njihovih prevrednotenih zneskih, ki so njihova poštena vrednost na dneve prevrednotenja, zmanjšane za vse kasnejše nabrane izgube zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost posameznega opredmetenega osnovnega sredstva zajema nakupno ceno in vse stroške, ki se lahko neposredno pripišejo usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, vključno z obrestmi od prejetih kreditov do aktiviranja osnovnih sredstev. Kasneje nastali stroški, ki omogočajo večje bodoče koristi glede na prej ocenjene, povečujejo nabavno vrednost. V nabavno vrednost se vštevajo tudi stroški razgradnje, odstranitve in obnavljanje prostora. Možnost vštevanja stroškov razgradnje in odstranitve do sedaj ni bila uporabljena.

Opredmetena osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Osnova za obračun amortizacije je polna nabavna vrednost. Dobe uporabnosti

za posamezne vrste osnovnih sredstev so opredeljene z letnimi amortizacijskimi stopnjami in so prikazane v nadaljevanju. Najeta sredstva se amortizirajo enako kot sorodna sredstva, saj je gotovo, da bo družba do konca trajanja najema postala lastnica najetega sredstva.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava posamično.

Skladno z aktivacijskim zapisnikom, ki ga za posamezno opredmeteno osnovno sredstvo pripravi skrbnik tega sredstva, so ob upoštevanju ekonomske vrednosti, možnosti tehničnega zastaranja in dobe koristnosti, lahko amortizacijske stopnje tudi drugačne, vendar pa še vedno v okviru davčno priznanih stopenj. Amortizacijske stopnje se v letu 2018 niso spremenile.

Tabela 16: Amortizacijske stopnje

leto 2018	
Gradbeni objekti	3 - 6%
Proizvodna oprema	8 - 20%
Oprema za predelavo odpadkov	8 - 20%
Pisarniško pohištvo	5 - 20%
Elektronska oprema	8 - 20%
Računalniki	20 - 50%
Ostala računalniška oprema	20 - 50%
Raziskovalna oprema	50%
Ostala oprema	5 - 20%
Vozila	8 - 20%

Prevrednotenje zemljišč je sprememba njihove knjigovodske vrednosti zaradi uporabe modela revaloriziranja. Po pripoznanju je treba zemljišče, katerega pošteno vrednost je mogoče zanesljivo izmeriti in za katerega merjenje po pripoznanju je podjetje izbralo model revaloriziranja, razvidovati po prevrednotenem znesku, ki je njegova poštena vrednost na dan prevrednotenja. Letno se preverja potreba po prevrednotenju, vsaj enkrat na pet let pa se opravi cenitev. Družba je opravila cenitev nepremičnin na dan 31.10.2018. Cenitev za namene računovodskega poročanja je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin. V primeru spremembe vrednosti zemljišč v cenitvi se ustrezno povečajo ali zmanjšajo revalorizacijske rezerve v kapitalu.

3.4.6 Finančne naložbe

Del prostih finančnih sredstev družba vlaga v dolgoročne finančne naložbe z namenom dolgoročno povečevati finančne prihodke. Kapitalske naložbe v odvisna podjetja, ki ne kotirajo na borzi, se merijo po nabavni vrednosti. Dolgoročna finančna naložba je finančna naložba, ki naj bi se obdržala več kot leto dni in s katero naj se ne bi trgovalo. Pri obračunavanju običajnih nakupov in prodaj finančnih naložb družba upošteva datum poravnave.

Družba uvršča vse kapitalske naložbe, ki ne kotirajo na borzi, v skupino finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo. Spremembo poštene vrednosti finančne naložbe v vrednostne papirje izkaže, če je njihova dokazana poštena vrednost, to je cena, objavljena na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev, drugačna od njihove knjigovodske vrednosti, in sicer če jo presega, kot

povečanje ustrezne rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, če pa je manjša od knjigovodske, kot zmanjšanje ustrezne rezerve nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti. V primerih, ko je odstotek zmanjšanja poštene vrednosti finančne naložbe v obdobju od dneva pripoznanja do bilančnega presečnega dne večji od relativne spremembe slovenskega borznega indeksa SBI TOP oziroma uradno objavljenega indeksa drugega delujočega trga finančnih inštrumentov v istem obdobju in je predvideno dolgotrajnejše padanje, obstajajo objektivni dokazi o oslabitvi finančnih naložb prek poslovnega izida.

3.4.7 Zaloge

Zaloge so sredstva v opredmeteni obliki, ki so bila porabljena pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oz. pri proizvodjanju za prodajo ali prodana v okviru rednega delovanja. Vključujejo zaloge surovin, materiala, drobnega inventarja in gum. Vodijo se po nabavnih vrednostih, ki jih sestavljajo nakupna cena po obračunu dobavitelja in vsi odvisni stroški nabave. Nakupna cena v tuji valuti se preračuna v EUR po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan uvoza. Odobreni količinski popusti, tudi če so priznani kasneje (superrabati, skonti), zmanjšujejo nabavno vrednost.

Nedokončana proizvodnja in zaloge gotovih proizvodov so vrednotene po proizvajalnih stroških, ki vsebujejo neposredne stroške materiala, energije, dela, storitev in amortizacije.

Družba za zmanjševanje količin materiala in trgovskega blaga v zalogi uporablja metodo tehtanih povprečnih cen.

Če knjigovodska vrednost presega njihovo čisto iztržljivo vrednost, jo je treba odpisati do čiste iztržljive vrednosti. Čista iztržljiva vrednost se ugotavlja vsaj enkrat letno.

Morebitne oslabitve se preverjajo in evidentirajo po skupinah posameznih vrst zalog. Vrednosti zalog na dan bilance stanja se presodijo glede na iztržljivo vrednost. Razlika med knjigovodsko vrednostjo zalog in iztržljivo vrednostjo predstavlja vrednost oslabitve zalog. Za presojo vrednosti zalog so odgovorni direktorji oziroma vodje sektorjev oziroma vodje procesov.

3.4.8 Terjatve

Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Dani predujmi se v bilanci stanja izkazujejo v zvezi s stvarmi, na katere se nanašajo. Terjatve, izražene v tuji valuti, se na dan bilance stanja preračunajo v domačo valuto. Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane oziroma ne bodo poravnane v celotnem znesku, je treba izkazati kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne in obračunati popravek njihove vrednosti v breme

prevrednotovalnih poslovnih odhodkov, pri tem pa upoštevati, da morajo biti prikazane z utemeljenim poplačljivim zneskom. Za terjatve do družb v skupini se ne domneva, da ne bodo poravnane in se zanje ne oblikuje popravek vrednosti. Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: zavrnitev potrditve stanj terjatev, sodna odločba, sklep prisilne poravnave, sklep stečajnega postopka in druge ustrezne listine.

3.4.9 Denarna sredstva

Denarna sredstva sestavljajo gotovina, knjižni denar in denar na poti. Knjigovodska vrednost denarnega sredstva je enaka njegovi začetni nominalni vrednosti, dokler se ne pojavi potreba po prevrednotenju. Denarno sredstvo, izraženo v tuji valuti, se prevede v domačo valuto po menjalnem tečaju na dan prejema. Stanja na deviznem računu se preračunajo po referenčnem tečaju na dan bilance stanja.

3.4.10 Kapital

Celotni kapital podjetja je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na do tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastniku. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju ter dvigi (izplačila).

Sestavljajo ga:

- osnovni kapital,
- kapitalske rezerve,
- rezerve iz dobička,
- revalorizacijske rezerve,
- rezerve nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti,
- preneseni čisti dobiček in
- tekoči čisti dobiček.

3.4.11 Dolgoročni in kratkoročni dolgovi

Finančni dolgovi (najeta posojila, leasingi) se vodijo po odplačni (pogodbeni) vrednosti.

Poslovni dolgovi so predvsem dobaviteljevi krediti za kupljeno blago ali storitve, kratkoročne obveznosti do zaposlencev za opravljeno delo, kratkoročne obveznosti do financerjev v zvezi z obrestmi, kratkoročne obveznosti do države iz naslova davkov ter kratkoročne obveznosti v

zvezi z razdelitvijo poslovnega izida. Ob začetnem pripoznanju se ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin ob njihovem nastanku, ki dokazujejo prejem kakega proizvoda ali storitve ali opravljeno delo oziroma obračunane stroške, odhodek ali delež v poslovnem izidu.

3.4.12 Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno ter katerih velikost je mogoče zanesljivo oceniti. Obravnavati jih je mogoče kot dolgove v širšem smislu, kar se razlikuje od kapitala kot obveznosti do lastnikov.

Družba ima oblikovane rezervacije za odpravnine skladno z aktuarskim izračunom, ki se dela vsako leto. Rezervacije za odpravnine so izračunane z določenimi predpostavkami (rast cen življenjskih potrebščin, fluktuacija v podjetju), ki odražajo dejansko stanje v času priprave izračuna in kratkoročno ni bistveno pričakovati sprememb. V izračunu za leto 2018 je bila upoštevana 1,5 % dolgoročna rast plač ter povprečna obrestna mera 1 %. Z vsakoletnim preračunom in preverbo predpostavk družba v zadostni meri obvladuje tveganje napačne ocene rezervacij. Nastale spremembe se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, aktuarski dobički/izgube pa v rezervi za pošteno vrednost.

3.5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

3.5.1 Prihodki od prodaje, sprememba vrednosti zalog in drugi poslovni učinki

Tabela 17: Prihodki od prodaje, sprememba vrednosti zalog in drugi poslovni učinki

v EUR	leto 2018	leto 2017
<i>Prihodki od prodaje na domačem trgu</i>	9.166.968	10.252.502
prihodki od prodaje proizvodov in storitev	9.128.212	10.100.644
prihodki od najemnin	1.500	1.800
prihodki od prodaje blaga in materiala	37.256	150.058
<i>Prihodki od prodaje na trgu EU</i>	8.935.290	12.449.190
prihodki od prodaje proizvodov in storitev	6.073.157	8.860.366
prihodki od prodaje blaga in materiala	2.862.133	3.588.824
<i>Prihodki od prodaje na trgu izven EU</i>	252.756	790.720
prihodki od prodaje proizvodov in storitev	252.756	779.450
prihodki od prodaje blaga in materiala	0	11.270
Čisti prihodki od prodaje	18.355.014	23.492.412
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	-529.588	-1.787.307
Drugi poslovni prihodki	749.591	435.286
Skupaj kosmati donos iz poslovanja	18.575.017	22.140.391

Drugi poslovni prihodki se v glavnem nanašajo na prihodke iz naslova prodaje opredmetenih osnovnih sredstev, plačanih odpisanih terjatev, delnega vračila arbitražne takse in na odpravo popravka vrednosti zalog za prodane zaloge, ki so bile v preteklih letih oslabiljene.

3.5.2 Stroški

Tabela 18: Sestava poslovnih odhodkov

v EUR	leto 2018	leto 2017
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	2.485.395	3.597.611
Stroški porabljenega materiala	6.638.129	10.089.937
- stroški materiala	4.734.542	8.305.860
- stroški energije	1.346.910	1.269.068
- drugi stroški materiala	556.677	515.009
Stroški storitev	3.389.031	2.961.991
- stroški neposrednih storitev	1.892.265	1.385.381
- transportne storitve	269.728	282.381
- storitve vzdrževanja	484.662	453.987
- bančne storitve in zavarovanja	138.255	190.313
- osebne in intelektualne storitve	207.425	240.652
- druge storitve	396.696	409.277
Stroški dela	3.768.259	3.812.039
Amortizacija	1.453.214	1.490.074
Prevrednotovalni poslovni odhodki	50.005	296.763
Drugi poslovni odhodki	211.926	213.423
Skupaj poslovni odhodki	17.995.959	22.461.838

Tabela 19: Stroški po funkcionalnih skupinah

v EUR	leto 2018	leto 2017
Nabavna vrednost prodanega blaga	2.485.395	3.597.611
Proizvajalni stroški prodanih učinkov	11.816.559	15.101.093
Stroški prodajanja	2.122.835	1.729.616
Stroški splošnih dejavnosti	1.521.165	1.736.755
Prevrednotovalni poslovni odhodki	50.005	296.763
Skupaj poslovni odhodki	17.995.959	22.461.838

3.5.3 Stroški dela

Tabela 20: Stroški dela

v EUR	leto 2018	leto 2017
<i>Stroški plač</i>	2.647.422	2.695.327
<i>Stroški pokojninskih in socialnih zavarovanj</i>	537.703	520.418
prispevki razen pokojninskih zavarovanj	193.882	207.035
pokojninsko zavarovanje	236.128	247.689
dodatno pokojninsko zavarovanje	107.693	65.694
<i>Drugi stroški dela</i>	583.134	596.294
Stroški dela	3.768.259	3.812.039

Med drugimi stroški dela so evidentirani stroški prevoza na delo, stroški prehrane, jubilejne nagrade in odpravnine. Družba nima programa dolgoročnih zaslužkov zaposlencev zunaj odpravnin.

Družba ni sodelovala z agencijami za posredovanje delovne sile in nima stroškov dela posredovane delovne sile.

3.5.4 Odpisi vrednosti

Tabela 21: Odpisi vrednosti

v EUR	leto 2018	leto 2017
Amortizacija	1.453.214	1.490.074
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	256	6.311
Prevrednotovalni poslovni odhodki - terjatve	49.729	53.957
Prevrednotovalni poslovni odhodki - zaloge	20	236.495
Skupaj odpisi vrednosti	1.503.219	1.786.837

3.5.5 Finančni prihodki

Tabela 22: Finančni prihodki

v EUR	leto 2018	leto 2017
<i>Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>	0	0
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	0	0
<i>Finančni prihodki iz posojil, danih drugim</i>	16	17
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	0	0
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	16	17
<i>Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih</i>	5.933	3.175
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	5.933	3.175
Skupaj finančni prihodki	5.949	3.192

3.5.6 Finančni odhodki

Tabela 23: Finančni odhodki

v EUR	leto 2018	leto 2017
<i>Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb</i>	0	339.434
Finančni odhodki iz oslabitve finančnih naložb	0	88.050
slabitev delnic KBGN	0	88.050
Finančni odhodki iz oslabitve posojil	0	251.384
slabitev dolgoročnega posojila Ekosistemi	0	251.384
<i>Finančni odhodki iz finančnih obveznosti</i>	169.660	259.586
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	140.270	223.815
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	29.390	35.771
<i>Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti</i>	2.423	19.717
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev	2.423	19.717
Skupaj finančni odhodki	172.083	618.737

3.5.7 Drugi prihodki

Tabela 24: Drugi prihodki

v EUR	leto 2018	leto 2017
Odškodnine, subvencije, dotacije in podobni prihodki, ki niso povezani s poslovnimi učinki	59.650	22.864
Drugi finančni prihodki in ostali prihodki	14.267	4
Skupaj drugi prihodki	73.917	22.868

3.5.8 Drugi odhodki

Tabela 25: Drugi odhodki

v EUR	leto 2018	leto 2017
Denarne kazni in odškodnine	9.583	6.098
Drugi odhodki	278	22
Skupaj drugi odhodki	9.861	6.120

3.5.9 Davki

3.5.9.1 Davek od dobička

Tabela 26: Davek od dobička

v EUR	leto 2018	leto 2017
Davčno priznani prihodki	18.648.768	22.162.628
Davčno priznani odhodki	18.098.960	22.633.503
Razlika med davčno priznanimi prihodki in odhodki	549.808	-470.875
Sprememba davčne osnove	0	0
Povečanja davčne osnove	0	0
Davčna osnova	549.808	-470.875
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	549.808	0
Osnova za davek	0	0
Davek od dobička	0	0

3.5.9.2 Odloženi davki

3.5.9.2.1 Terjatve za odložene davke

V skladu z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb je družba pri obračunu davka od dohodka obračunala terjatve za odloženi davek. Spremembe pripoznane v izkazu poslovnega izida, ki so vplivale na znesek odloženega davka (podatek v EUR z navedbo vira odbitnih začasnih razlik), so prikazane v spodnji tabeli.

Tabela 27: Terjatve za odložene davke

v EUR	stanje 31.12.2017	povečanje v IPI	zmanjšanje v IPI	stanje 31.12.2018
Terjatve	68.726		11.999	56.727
Naložbe	233.594	0		233.594
Rezervacije za odpravnine	20.893		438	20.455
Dani krediti	24.050		24.050	0
Terjatve za neopredmetena sredstva	24.460		24.460	0
Skupaj	371.723	0	60.947	310.776

3.5.9.2.2 Obveznosti za odložene davke

Obveznosti za odložene davke iz naslova prevrednotenja zemljišč so se znižale zaradi spremembe vrednosti zemljišč na osnovi cenitve nepremičnin na dan 31.10.2018.

Zmanjšanje obveznosti za odložene davke vpliva na znižanje dolgoročnih obveznosti in se skupaj z znižanjem revalorizacijskih rezerv odraža v izkazu drugega vseobsegajočega donosa in ne v izkazu poslovnega izida.

Tabela 28: Obveznosti za odložene davke

v EUR	stanje 31.12.2017	povečanje	zmanjšanje	stanje 31.12.2018
Obveznost za odložene davke iz naslova prevrednotenja zemljišč	2.397.888	0	933.394	1.464.494
Skupaj preko kapitala	2.397.888	0	933.394	1.464.494

3.5.10 Neopredmetena sredstva

Tabela 29: Neopredmetena sredstva in dolgoročne časovne razmejitve

v EUR	Dolgoročne premoženjske pravice	Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
stanje 01.01.2018	819.913	27.763	847.676
Pridobitve	15.647		15.647
Predaja EK		-10.080	-10.080
Investicije v teku	119.688		119.688
stanje 31.12.2018	955.248	17.683	972.931
POPRAVEK VREDNOSTI			
stanje 01.01.2018	503.734		503.734
amortizacija	45.689		45.689
stanje 31.12.2018	549.423		549.423
SEDANJA VREDNOST			
stanje 01.01.2018	316.179	27.763	343.942
stanje 31.12.2018	405.825	17.683	423.508

Povečanje dolgoročnih premoženjskih pravic se nanaša na nakup računalniških programov in licenc. Neopredmetena sredstva niso zastavljena kot jamstvo za obveznosti.

Druga neopredmetena dolgoročna sredstva predstavljajo emisijski kuponi.

3.5.11 Opredmetena osnovna sredstva

Tabela 30: Opredmetena osnovna sredstva

v EUR	Zemljišča		Zgradbe		Oprema		Opredmet. osn. sred. v gradnji ali izdelavi	Skupaj
	lizing		lizing		lizing			
NABAVNA VREDNOST								
stanje 01.01.2018	13.342.599	0	14.774.330	0	21.927.398	1.450.074	414.345	51.908.746
Pridobitve (prenos iz investicij v teku)			41.516		343.605			385.121
Pridobitve - direktno			47.608		353.303	206.100	1.282.078	1.889.089
Prenos iz leasinga na opremo					240.983	-240.983		0
Zmanjšanje - prevrednotenje	-4.912.599							-4.912.599
Zmanjšanje - prenos v uporabo							-385.121	-385.121
Zmanjšanje - prodaja, odpis					-248.937			-248.937
stanje 31.12.2018	8.430.000	0	14.863.454	0	22.616.352	1.415.191	1.311.302	48.636.299
POPRAVEK VREDNOSTI								
stanje 01.01.2018	0	0	10.926.144	0	17.622.007	552.231	0	29.100.382
Zmanjšanja					-239.542			-239.542
Amortizacija			336.624		950.348	120.553		1.407.525
stanje 31.12.2018	0	0	11.262.768	0	18.332.813	672.784	0	30.268.365
NEODPISANA VREDNOST								
stanje 01.01.2018	13.342.599	0	3.848.186	0	4.305.391	897.843	414.345	22.808.364
stanje 31.12.2018	8.430.000	0	3.600.686	0	4.283.539	742.407	1.311.302	18.367.934

Opredmetena osnovna sredstva predstavljajo kar 78 % vseh sredstev družbe. Na dan 31.12.2018 je imela družba 7 tisoč EUR predujmov za opredmetena osnovna sredstva, na dan 31.12.2017 pa 74 tisoč EUR. Predujmi niso prikazani v tabeli gibanja.

Dolgoročne finančne obveznosti predstavljajo obveznosti iz naslova nakupa osnovnih sredstev. Poleg tega družba izkazuje 379 tisoč EUR kratkoročnih obveznosti za nakup osnovnih sredstev.

Zemljišča: Družba KOTO d.o.o. vrednoti zemljišča po modelu prevrednotenja. Družba je v decembru 2018 prejela novo oceno poštene vrednosti zemljišč s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Vrednoto zemljišč se je s tem znižala za 4.912.599 EUR glede na predhodno oceno poštene vrednosti zemljišč iz leta 2014. Vrednost zemljišč konec leta 2018 znaša 8.430.000 EUR. V kolikor bi družba vrednotila zemljišča po modelu nabavne vrednosti, bi vrednost zemljišč znašala 722.138 EUR.

Zgradbe: V letu 2018 se je nabavna vrednost zgradb povečala za 89.124 EUR zaradi novih prodobitev ter prenosa iz investicij.

Oprema: Družba je povečala nabavno vrednost opreme v višini 654.071 EUR, pri čemer je bilo pridobitev za 903 tisoč EUR ter prodaj in odpisov opreme za 249 tisoč EUR.

Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi: Znesek nedokončanih investicij konec leta 2017 je znašal 414.345 EUR. V letu 2018 smo aktivirali 385 tisoč EUR investicij; od tega: 176 tisoč EUR čiščenje odpadnega digestata, 69 tisoč EUR obnova in zamenjava transportnih naprav v predelavi K1 in 67 tisoč EUR avtomatizacija mletja in sejanja v predelavi K1. Konec leta 2018 smo imeli 1.312 tisoč EUR investicij v teku, med katerimi so največje: 340 tisoč EUR

mletje in sejanje v predelavi K3, 326 tisoč EUR tretji destruktor v predelavi K3, 325 tisoč EUR avtomatizacija transporta kož ter 154 tisoč EUR avtomatizacija logistike.

Zastava opredmetenih osnovnih sredstev je pojasnjena v točkah 3.5.20, 3.5.21 in 3.5.23.

3.5.12 Dolgoročne finančne naložbe

Tabela 31: Dolgoročne finančne naložbe

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Delnice in deleži v družbah v skupini</i>	7.500	7.500
KOTO TRADE d.o.o. Ljubljana	7.500	7.500
<i>Druge delnice in deleži</i>	0	0
<i>Dolgoročna posojila</i>	0	0
EKOSISTEMI d.o.o., Celje	251.385	251.385
slabitev dolgoročnih terjatev EKOSISTEMI	-251.385	-251.385
ONM-ENERGIJA d.o.o., Novo mesto	302.931	302.931
slabitev dolgoročnega posojila ONM-ENERGIJA	-302.931	-302.931
Skupaj dolgoročne finančne naložbe	7.500	7.500

Tabela 32: Tabela gibanja dolgoročnih finančnih naložb

v EUR	Delnice in deleži v družbah v skupini	Druge delnice in deleži	Dolgoročna posojila	Skupaj
Stanje 31.12.2016	0	0	251.385	251.385
Slabitev			-251.385	-251.385
Ustanovitev KOTO TRADE	7.500			7.500
Stanje 31.12.2017	7.500	0	0	7.500
Pridobitev				0
Slabitev				0
Stanje 31.12.2018	7.500	0	0	7.500

3.5.13 Zaloge

Tabela 33: Zaloge

v EUR	31.12.2018	31.12.2017
Material	564.821	643.891
Nedokončana proizvodnja	45.312	44.981
Proizvodi	32.890	46.024
Trgovsko blago	1.980	1.647
Predujmi za zaloge	945	3.051
Zaloge skupaj	645.948	739.594

Čista iztržljiva vrednost zalog je najmanj enaka njihovi knjigovodski vrednosti. Pri inventuri ni bilo ugotovljenih pomembnih viškov in manjkov.

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti.

3.5.14 Kratkoročne finančne naložbe

Tabela 34: Kratkoročne finančne naložbe

v EUR	31.12.2018	31.12.2017
Kratkoročne finančne naložbe	0	0
Società Finanziaria per azioni - delnice KBGN	603.508	603.508
slabitev delnic KBGN	-603.508	-603.508
Kratkoročna posojila	0	0
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	0	0

V letu 2018 ni bilo gibanja kratkoročnih finančnih naložb.

3.5.15 **Kratkoročne poslovne terjatve**

Tabela 35: Kratkoročne poslovne terjatve

v EUR		31.12.2018	31.12.2017
<i>Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini</i>		2.396	0
<i>Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev</i>		2.529.340	2.769.444
	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v državi	1.268.589	1.590.270
	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v tujini	1.260.751	1.179.174
<i>Kratkoročne poslovne terjatve do drugih</i>		278.517	249.638
	Kratkoročne terjatve do države	274.015	235.400
	Ostale kratkoročne terjatve	4.502	14.238
Kratkoročne poslovne terjatve skupaj		2.810.253	3.019.082

Kratkoročne terjatve do države se v glavnem nanašajo na terjatve za vračilo DDV.

Tabela 36: Struktura poslovnih terjatev na dan 31.12.2018

	v EUR	v %
nezapadle	2.026.606	56,9%
zapadle do 30 dni	393.935	9,6%
zapadle 31-60 dni	58.319	1,4%
zapadle 61-90 dni	2.749	0,1%
zapadle nad 90 dni	47.731	1,2%
zapadle nad 90 dni - dvomljive in sporne	1.029.984	25,1%
skupaj zapadle	1.532.718	37,3%
Skupaj bruto kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	3.559.324	100,0%
Popravek vrednosti dvomljivih in spornih terjatev	-1.029.984	-28,9%
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	2.529.340	71,1%

Na dan 31.12.2018 je imela družba pri zavarovalnici zavarovanih 1.395.365 EUR odprtih terjatev.

Tabela 37: Tabela gibanja popravka vrednosti terjatev

v EUR	Stanje 31.12.2017	Povečanja	Zmanjšanja	Stanje 31.12.2018
Popravek vrednosti terjatev	1.339.655	49.729	359.560	1.029.824
v EUR	Stanje 31.12.2016	Povečanja	Zmanjšanja	Stanje 31.12.2017
Popravek vrednosti terjatev	1.368.832	53.602	82.779	1.339.655

Terjatve niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti.

3.5.16 Denarna sredstva

Tabela 38: Denarna sredstva

v EUR	31.12.2018	31.12.2017
Denarna sredstva v blagajni	424	424
Denarna sredstva na računih	719.094	1.386.131
Skupaj denarna sredstva	719.518	1.386.555

3.5.17 Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Tabela 39: Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

v EUR	31.12.2018	31.12.2017
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	136.707	169.155
Skupaj aktivne časovne razmejitve	136.707	169.155

3.5.18 Kapital

Osnovni kapital družbe KOTO d.o.o. je sestavljen iz osnovnih vložkov družbenikov v skupni višini 2.695.522 EUR.

Družba izkazuje 29,31 % lastni delež v višini 9.073.355 EUR. Transakcij z lastnimi deleži v letu 2018 ni bilo.

Tabela 40: Tabela gibanja revalorizacijskih rezerv in rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

v EUR	Stanje 31.12.2017	Povečanja	Zmanjšanja	Stanje 31.12.2018
Revalorizacijske rezerve iz prevrednotenja zemljišč	12.620.461		4.912.599	7.707.862
Popravek vrednosti reval.rez. iz prevred. za odloženi davek	-2.397.888		933.394	-1.464.494
Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vr. - Aktuarski primanjkljaj	-12.280		5.737	-6.543
Skupaj	10.210.293	0	5.851.730	6.236.825

3.5.19 Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Tabela 41: Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR	Stanje 31.12.2017	Povečanja	Zmanjšanja	Stanje 31.12.2018
Rezervacije za odpravnine	219.921		4.610	215.311
DPČR in emisijski kuponi	27.763	15.978	10.080	33.661
Skupaj rezervacije in DPČR	247.684	15.978	14.690	248.972

3.5.20 Dolgoročne obveznosti

Tabela 42: Dolgoročne obveznosti

v EUR		31.12.2018	31.12.2017
Dolgoročne finančne obveznosti		4.884.933	5.703.489
	<i>Dolgoročno finančne obveznosti do bank</i>	4.368.640	5.156.968
	Gorenjska banka d.d.	2.562.059	2.989.071
	Banka Sparkasse d.d.	2.594.908	2.989.071
	kratkoročni del dolgoročnih obveznosti	-788.327	-821.174
	<i>Druge dolgoročno finančne obveznosti</i>	516.293	546.521
	Obveznosti iz naslova finančnega najema	703.061	756.562
	kratkoročni del dolgoročnih obveznosti	-186.768	-210.041
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Odložene obveznosti za davek		1.464.494	2.397.888
	<i>Odložene obveznosti za davek</i>	1.464.494	2.397.888
Skupaj dolgoročne obveznosti		6.349.427	8.101.377

Vse dolgoročne finančne obveznosti se nanašajo na investicije v opredmetena osnovna sredstva. Dolgoročne finančne obveznosti do bank so zavarovane z vpisom hipoteke na zemljišču in z zastavo opreme čistilne naprave.

Vse dolgoročne finančne obveznosti imajo ročnost daljšo od petih let, zadnje zapadejo v plačilo leta 2025.

Družba ima v posojilnih pogodbah določene 3 finančne zaveze, katere konec leta 2018 izpolnjuje v celoti: neto zadolženost, delež kapitala in plačilni promet.

Vsa posojila se obrestujejo po tržno veljavni obrestni meri.

Med drugimi dolgoročnimi finančnimi obveznostmi se evidentirajo obveznosti za sredstva vzeta v finančni najem in predstavljajo obveznosti za financiranje nakupov vozil.

3.5.21 Kratkoročne obveznosti

Tabela 43: Kratkoročne obveznosti

v EUR		31.12.2018	31.12.2017
Kratkoročne finančne obveznosti		986.236	1.044.046
	<i>Kratkoročne finančne obveznosti do bank</i>	788.327	821.174
	kratkoročni del dolgoročnih obveznosti	788.327	821.174
	<i>Druge kratkoročne finančne obveznosti</i>	197.909	222.872
	kratkoročni del dolgoročnih obveznosti - leasing	186.768	210.041
	Druge kratkoročne finančne obveznosti	11.141	12.831
Kratkoročne poslovne obveznosti		2.401.496	2.557.366
	<i>Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini</i>	2.516	0
	<i>Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev</i>	2.051.671	2.224.487
	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v državi	1.714.518	1.548.846
	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v tujini	166.158	472.106
	Kratkoročne obveznosti za nezarač. blago in storitve	55.409	121.509
	Prejeti predujmi	115.586	82.026
	<i>Druge kratkoročne poslovne obveznosti</i>	347.309	332.879
	Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	307.107	270.837
	Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	-580	8.596
	Druge kratkoročne obveznosti	40.782	53.446
Skupaj kratkoročne obveznosti		3.387.732	3.601.412

V letu 2018 nismo beležili kratkoročnih obveznosti do posloводства.

Vsa kratkoročna posojila predstavljajo kratkoročni del dolgoročnih posojil in zapadejo v plačilo v letu 2019.

Tabela 44: Struktura poslovnih obveznosti na dan 31.12.2018

	v EUR	v %
nezapadle	2.026.237	98,8%
zapadle do 30 dni	20.922	0,7%
zapadle 31-60 dni	2.204	0,1%
zapadle 61-90 dni	773	0,0%
zapadle nad 90 dni	1.535	0,0%
skupaj zapadle	25.434	1,2%
Skupaj kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev	2.051.671	100,0%

3.5.22 Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Tabela 45: Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

v EUR	31.12.2018	31.12.2017
Vnaprej vračunani stroški	90.935	58.530
Skupaj kratkoročne pasivne časovne razmejitve	90.935	58.530

3.5.23 Zunajbilančna evidenca

Družba ima izkazane zunajbilančne obveznosti v naslednjih višinah:

- garancije 1.656.167 EUR
- odpisane terjatve 128.110 EUR
- nepremičnine na področjih bivše Jugoslavije 7.079 EUR

Družba KOTO d.o.o. Ljubljana ima na dan 31.12.2018 zastavljene svoje nepremičnine za zavarovanje kreditiranja dolgoročnih finančnih obveznosti.

3.5.24 Poslovni dogodki po zaključku poslovnega leta

Dogodki po koncu poslovnega leta ne vplivajo na pripoznanje ter vrednotenje postavk v računovodskih izkazih za leto 2018.

3.5.25 Dodatna razkritja za dejavnost gospodarske javne službe

Skladno z določili veljavne zakonodaje za gospodarske javne službe in z računovodskim standardom SRS 32, ki ureja računovodsko spremljanje gospodarskih javnih služb (GJS) in drugih dejavnosti, so za leto 2018 izdelani računovodski izkazi uspeha za dejavnost Predelava K1 in druge dejavnosti družbe KOTO.

Družba za izvajanje gospodarske javne službe ni prejela nobenih sredstev in virov sredstev, zato ni izdelala podbilance stanja sredstev in obveznosti do njihovih virov za gospodarsko javno službo.

Tabela 46: IPI za KOTO in GJS

v EUR	leto 2018 KOTO skupaj	leto 2018 od tega GJS K1
Čisti prihodki od prodaje	18.355.014	3.786.838
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	-529.588	0
Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	749.591	4.325
Kosmati donos iz poslovanja	18.575.017	3.791.163
Stroški blaga, materiala in storitev	12.512.555	1.510.910
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	2.485.395	3.377
Stroški porabljenega materiala	6.638.129	914.853
Stroški storitev	3.389.031	592.680
Stroški dela	3.768.259	1.602.297
Odpisi vrednosti	1.503.219	484.398
Amortizacija	1.453.214	484.245
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	256	0
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	49.749	154
Drugi poslovni odhodki	211.926	316.463
Poslovni izid iz poslovanja	579.058	-122.905
Finančni prihodki	5.949	0
Finančni odhodki	172.083	12.728
Čisti poslovni izid iz rednega delovanja	412.924	-135.632
Drugi prihodki	73.917	20.360
Drugi odhodki	9.861	2.290
Celotni dobiček, izguba	476.980	-117.562
Davek iz dobička	0	0
Odloženi davki	60.947	0
Čisti poslovni izid	416.033	-117.562

Družba KOTO za zagotavljanje ločenega spremljanja dejavnosti javne gospodarske službe ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi kategorije 1 in 2 spremlja stroške kot proces PREDELAVA K1.

Znotraj procesa Predelava K1 so oblikovane neposredne organizacijske enote (imenovane ORG oziroma stroškovna mesta) na katera se razporedijo neposredni stroški, ki nedvoumno in neposredno nastanejo zaradi dejavnosti predelave K1. Posredni stroški, ki nastanejo pri delovanju posameznih funkcionalno zaokroženih podpornih služb: logistika, vzdrževanje, energetika, laboratorij, ekologija, prodaja in uprava oziroma strokovne službe, se na proces predelave K1 razporedijo na osnovi sodil.

Sodila se opredelijo na osnovi Pravilnika o sodilih, ki ureja in določa pravila pri razporejanju posrednih prihodkov in stroškov na posamezne temeljne procese. Prihodki in stroški podpornih služb, ki se zbirajo na posameznih stroškovnih mestih direktno, se po ključih delijo na procese. Pravila veljajo za vse zaposlene in za vse sektorje, službe, oddelke in organizacijske enote v družbi.

Večji del prihodkov in stroškov se na posamezni temeljni proces razporeja neposredno na izvoru ostalo se na posamezni proces razporedi na osnovi sodil. Podlage za oblikovanje sodil so aktivnosti posameznih podpornih služb in njihova merila aktiviranja za posamezni proces. Aktivnosti so merjene z različnimi enotami mere, odvisno od tega, kaj najbolj izraža izvrševanje

aktivnosti: delovne ure, prevoženi kilometri, kWh, m³ in podobno. Na osnovi teh merskih enot se izračuna delež v obliki odstotka in s tem nastane razdelilnik stroška posamezne podporne službe.

3.6 IZJAVA POSLOVODSTVA

Poslovodstvo potrjuje računovodske izkaze družbe KOTO d.o.o. za leto končano na dan 31.12.2018.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov za leto 2018 dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da poslovno in računovodsko poročilo predstavljata resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe, razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega poslovanja, vključno z opisom bistvenih tveganj, ki jim je družba KOTO kot celota izpostavljena.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

V Ljubljani, 29.4.2019

Direktor družbe

Matej Resnik

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Koto d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe Koto d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2018, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2018 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www.deloitte.com/si> for a more detailed description of DTTL and its member firms.

In Slovenia the services are provided by Deloitte revizija d.o.o. and Deloitte svetovanje d.o.o. (jointly referred to as "Deloitte Slovenia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit, tax, consulting, financial advisory and legal services, through over 100 national and foreign professionals.

Deloitte revizija d.o.o. - The company is registered with the Ljubljana District Court, registration no. 1647105 - VAT ID SI62560085 - Nominal capital EUR 74,214.30.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe/skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства, nadzornega sveta in revizijske komisije za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s SRS in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.

- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Nadzorni svet in revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

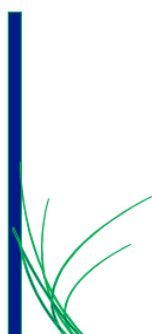
Katarina Kadunc
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 9. maj 2019

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

Revidirano LETNO POROČILO družbe KOTO d.o.o. za leto 2018

KOTO d.o.o.
Agrokombinatska 80, 1000 Ljubljana
SLOVENIA
Tel.: +386 (0)1 58 78 100
Fax.: +386 (0)1 58 78 173
koto@koto.si
www.KOTO.si